

HUMAVISEN

Nyt fra Det Humanistiske Fakultet, Aarhus Universitet • Maj-juni 2004 • Nr. 46

**Højskoler skal
få studerende
i gang igen**

side 3

Bliv færdig!

side 10-11

Folde-ud-fakultet

midtersiderne

**De gode
gamle
terrorister?**

side 12-13

HUMavisen

12. årgang. Nr 46.
Maj-juni 2004

HUMavisen
Det Humanistiske Fakultet
Jens Chr. Skous Vej 3
8000 Århus C

Tlf. 8942 1242 (*slam*)
Tlf. 8942 6304 (*lafa*)
Fax: 8942 1200
FirstClass e-post: HUMavis
E-post: humavis@hum.au.dk
www.hum.au.dk/nyheder/
www.hum.au.dk/nyheder/humavis

Redaktion:

Områdeleder
Svend Aage Mogensen
(ansvarshavende, *slam*)

Journalist (DJ)
Lars Fahrendorff, (*lafa*)

Skribent
David Graff (*Dahg*)

Layout: Svend Aage Mogensen,
Lars Fahrendorff
Tryk: Delta-Grafisk, Århus

Oplag: 5.000 eksemplarer
ISSN 0908-5343

Deadline

Deadline for HUMavisen september/
oktober 2004 er

1. september 2004

Annoncer dog 10. september 2004
Avisen udkommer 27. september

Forsiden

Studie i rødt – The Observer

Af Søren Elgaard
Kunstmaler og studielektor
Afdeling for Kunsthistorie

Fotografiet taler for sig selv og billedet står åbent for tolkninger. Jeg har i årevis brugt fotografiet som arbejdsredskab til mine malerier, men aldrig udstillet dem som kunstværker. Det går bare så glat, især med det nye digitale fotografi hvor billedet straks toner frem på skærmen. Er man ikke tilfreds så sletter man og tager et nyt. Teknikken inviterer til leg og improvisationer. I mit baghoved lyser den røde lampe og advarer om manglen på stoflig modstand og fotografiets glatte overflade. Samtidig elsker mine øjne spejlinger og røde farver, og min akademiske hjernehalvdel kan godt more sig med oplæg til subjektive billedtolkninger.

I den lille opstilling i spejlkassen mødes kontrasterne ved et tilfælde. Trods de mange signalfarver opnår den lille figur af hankøn ikke øjenkontakt med den skønne diva. Og trykker man denne "crash dummies" figur på maven ryger hans hoved bare op i luften på en rød pind. Desværre havde han mistet sit højre underben, da han dukkede op fra drengenes gamle legetøjskasse, og han havde svært ved simpelthen at stå op, så jeg måtte tape ham fast!

Trods hans handicap har jeg tildelt ham en central midterplacering i spejlkassen, og han bliver tilmed spejlet i de to sidespejle. Han flankeres af en stor rød bolt, som er min souvenir fra en studierejse til Forth Rail Bridge ved Edinburgh i sommer. Det skal straks tilføjes, at boltens kasseret, og at jeg selv har malt den i broens røde farve. Daryls forbløfede ansigtsudtryk – sådan hedder mandfiguren – modsvares af det slørede kvindeblik i Lee Millers fotografi. Hun figurerer på omslaget af et indbydelseskort til en udstilling, som i lang tid har hængt på min opslags-tavle. Jeg har ikke navnet på kvinden, men i den fotografiske teknik – benævnt solarisation – udsættes hun i et kort øjeblik for dagslys i fremkaldelsesprocessen. Deraf den overbelyste virkning og de fremhævede konturer.

På kortet står der:

RealSurreal
Photographs by Lee Miller,
To be opened by Anthony Penrose,
The Whitworth Art Gallery,
The University of Manchester.
admits two.
THE OBSERVER

Seneste nyt

Nyheder der først blev nyheder efter
deadline finder du, som altid, på

www.hum.au.dk/nyheder

Højskoler skal hjælpe studerende i gang igen

Højskoleophold til halv pris skal give fastkørte studerende ny energi til studiet

Har du banket hovedet ind i "specielemuren" eller er glæden ved at studere blevet til en sur pligt, er eksamensdatoer blevet til trusler frem for mærkedage og gør det ligefrem ondt, hver gang SU skærer et klip væk, så kan der være hjælp at hente i fakultetets nye tilbud.

Fakultetet er gået sammen med højskolerne i Odder og Testrup om et særligt tilbud til studerende, der har brug for at få ny energi til studierne.

De to højskoler tilbyder op til 30 studerende fra Det Humanistiske Fakultet at deltage i et af efterårets kurser til halv pris.

Lysten til at lære

–Vi har mange gange oplevet at universitetsstuderende har fået lysten til at lære tilbage efter et ophold hos os, og det har givet os

Odder Højskole

ideen til denne aftale, forklarer forstander Jørgen Carlsen, Testrup Højskole.

–Et højskoleophold kan selvfølgelig også være et tiltrængt pusterum fra studierne, men det vigtigste er at den studerende fortsat befinder sig i et miljø, hvor det handler om at lære noget, at få et personligt udbytte.

–Men der er ingen eksamener på højskolen, ingen tvang og ingen der forventer tocifrede karakterer, siger Jørgen Carlsen.

–Samtidig er højskolen altid et inspirerende miljø, supplerer forstander Søren Winther Larsen, Odder Højskole.

–Verden skulle gerne blive større af at gå på højskole, ligesom det er vores mål at man finder frem til sine fremtidsdrømme og –ønsker.

Halv pris

Studerende, der er interesse-rede i tilbuddet, kan hente en brochure hos studievejlederen. Tilbuddet gælder dog kun de studerende som menes at have brug for et højskoleophold til at komme videre i studiet, hvorfor studielederen skal anbefale ansøgningen.

Tilbuddet om halv pris gælder kun i efteråret 2004.

Reduktionen i prisen for højskoleopholdet finansieres via skolernes pulje til individuel

elevstøtte.

Nyt samarbejde

–Aftalen er et godt eksempel på hvordan et eksternt samarbejde kan bringe alle parter videre, siger dekan Bodil Due.

–Vigtigst er det selvfølgelig for den studerende, som får lysten til studierne tilbage igen og på den måde kommer videre i sin karriere. Forhåbentlig vil aftalen medføre at lidt flere studerende gennemfører studiet og lidt færre falder fra, siger hun.

–For højskolerne er det perspektivrigt med sådan et samarbejde med universitetet, for det er jo ikke højskolens normale funktion at gå ind og overtage en specifik rolle eller støttefunktion i en anden virksomhed, siger forstander Jørgen Carlsen.

slam

Hent pjecen hos Studievejlederen

Kom videre i studiet gennem et ophold på højskole. I efteråret kan det endda ske til halv pris. Du kan få brochuren hos din studievejleder fra medio maj.

Han er god for flere millioner

50.000 her, 1,8 millioner dér og 100 millioner her. Lektor Jens Vellew jonglerer med store pengesummer, når han søger støtte til den middelalderarkæologiske forskning. Senest har en større dansk firmafond vist interesse for at støtte genopførelsen af Tycho Brahes Uranienborg på Hven med et to-cifret millionbeløb

Han går ikke med slips og dobbeltraded jakkesæt, men helst med bondeskjorte. Alligevel er han én af dansk arkæologis gulddrenge med en næsten manisk hang til gamle sten, kirkeklokker og Tycho Brahe.

Før jul fik han en uopfordret henvendelse fra en stor dansk firmafond. Formanden for fonden var interesseret i at støtte hans ide om at genopføre Tycho Brahes observatorium på Hven. Det drejer sig om cirka 100 millioner kroner.

Henvendelsen kom efter, at Vellew havde præsenteret ideen om Uranienborgs opførelse for en journalist på Jyllands-Posten.

–Jeg kan ikke afsløre, hvem donoren er endnu. Det skal nok komme. For jeg tror ikke, at man henvender sig uopfordret med et tilbud om så mange penge uden at mene noget med det, siger Jens Vellew.

Positiv lokalbefolkning

For et par uger siden var Jens Vellew og en række kolleger på et ti-dages seminar på Hven bl.a. for at præsentere ideen om Uranienborgs genopførelse for de cirka 250 indbyggere. Seminaret blev støttet af en mindre dansk fond.

–Lokalbefolkningen på Hven er meget positive og viste stor interesse. Og nu er de svenske politikere i Landskrona også begyndt at vise interesse, siger Jens Vellew, der understreger, at Uranienborg gerne skal være et dansk-svensk projekt.

Tycho Brahe var egentlig fra Skåne, men Skåne var som bekendt dansk på Brahes tid.

Da HUMavisen ringer til Jens Vellew er han netop på vej til Lund for at holde foredrag om Tycho Brahes observatorium på Hven. Ugen før var han i Wien for at grave i Tycho Brahes arkiver. Og han arbejder netop nu på at udgive Tycho Brahes meteorologiske dagbog, som indeholder den gamle astronoms nøjagtige observationer af vejr og klima på Hven gennem 21 år.

Foto: lafa

Lektor Jens Vellew vil genopføre Tycho Brahes Uranienborg. Det koster ganske vist 100 millioner kroner, men Jens Vellew har haft succes med at tiltrække eksterne midler til forskning og formidling.

Renæssanceåret kommer

Dagene forud var Vellew til møde i kulturministeriet. Ministeren har bevilget 1,8 millioner kroner til Renæssanceåret i 2006 – en anden af Jens Vellews ideer, som er ved at tage form. Arrangementet skal sætte fokus på renæssancen med forskellige kulturelle arrangementer og forskningsprojekter.

På Aarhus Universitet arbejder Vellew også på at få etableret et stort tværvidenskabeligt forskningsprojekt om renæssancen på benene.

–Jeg håber, at vi kan få samlet alle vores renæssanceforskere rundt omkring på universitetet og skabe en virkelig slagkraftig renæssanceforskning. Det ville være første gang i universitetets historie, hvis alle fakulteterne gik sammen om ét projekt, siger Jens Vellew.

50.000 til granitten

Og så er der stensulpturerne. Novo Nordisk har netop givet 50.000 til den fortsatte digitale registrering af samtlige danske stensulpturer.

Og sådan er det hele vejen igennem...

lafa

Få hjælp til presseomtale

Fakultetet kan hjælpe med at få arrangeret konferencer, skrevet pressemeddelelser eller på anden måde få formidlet forskningen.

Fakultetssekretariatets journalist kan eksempelvis hjælpe med at formulere en pressemeddelelse eller med at få kontakt til en fagjournalist. Den service benyttede bl.a. Jens Vellew sig af i foråret (vi kan dog ikke garantere samme kontante udbytte i alle tilfælde!).

Center for Kulturforskning kan assistere med at arrangere seminarer og konferencer.

Endelig bør alle arrangementer, der kan interesse en bred kreds være med i HUMavisens kalender. Ikke alt kan nå at komme med i den trykte avis, men kalenderen opdateres ugentligt på nettet.

FirstClass kontaktsadresser:

CFK Center
HUM Presseomtale
HUM Kalenderen

På vej mod cyborgen

På de æstetiske fag har en gruppe it-interesserede forskere fået tre millioner til at forske i den digitale kunst, som bl.a. findes på nettet. Et af forskningsprojekterne hævder, at vi i den digitale kunst ser prøver på, hvad fremtiden bringer

Cyborg er betegnelsen for den skabning, hvor menneske og teknologi er smeltet sammen. Og skal man tro dele af den moderne digitale performance-kunst, så er der ikke langt til den fremtid, hvor de første hybrider af microchips og organisk muskelvæv blander sig med stamgæsterne på det lokale værtshus.

Professor Jacob Wamberg fra kunsthistorie er én af de seks forskere fra de æstetiske fag og nordisk, som har fået penge af Statens Humanistiske Forskningsråd – tre millioner kroner i alt – til at forske i "interface-kultur" eller mødet mellem menneske og digital teknologi.

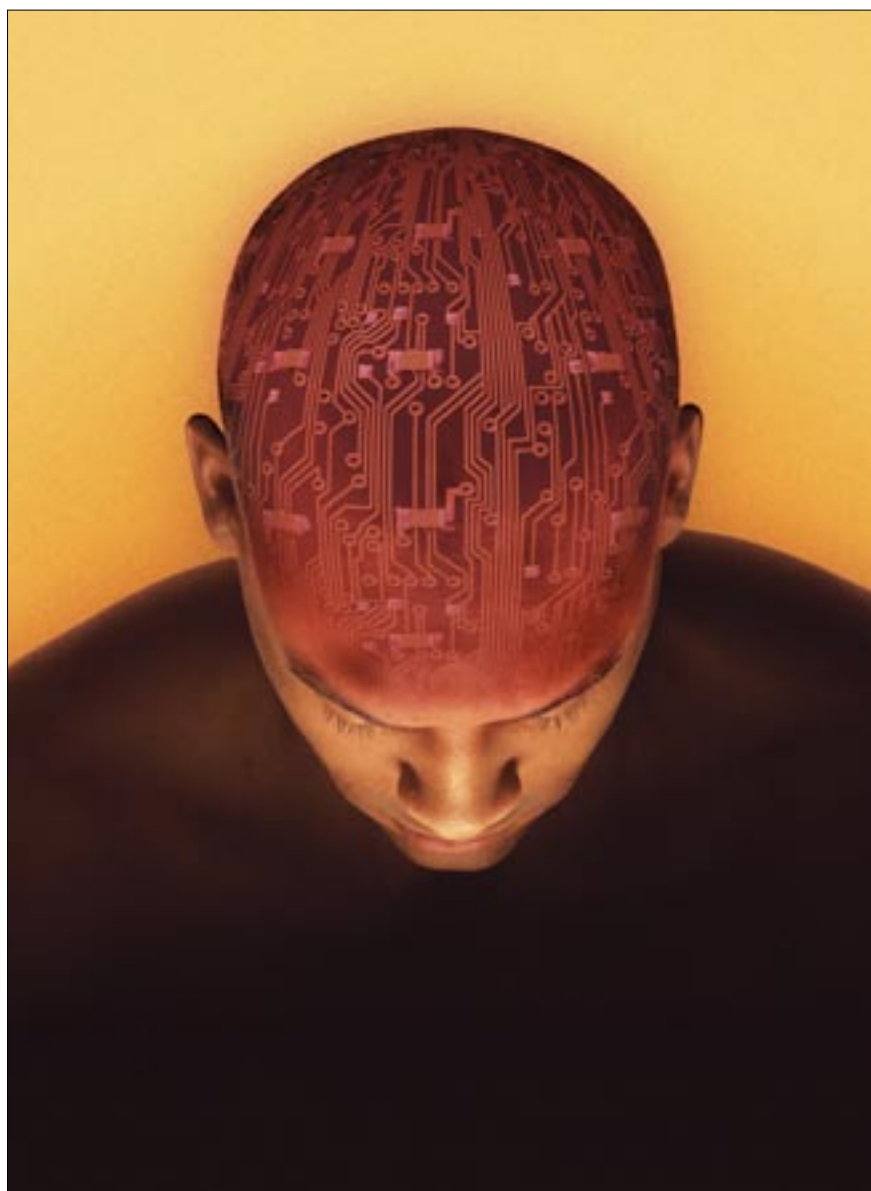
Han mener, at it-kunstnerne er en slags profeter.

–Vi har tidligere set mange eksempler på, at nye tendenser opsnappes af kunsten, inden de bliver mainstream. Man kan også sige, at kunsten er et forum, hvor nye teknologier udforskes, før den vinder udbredelse, siger Jacob Wamberg, der ligesom de andre fem deltagere i projektet er optaget af den moderne it-teknologi og dens kunstneriske og filosofiske konsekvenser.

Fjernstyret krop

Den kunstneriske udforskning af den moderne teknologi fører til helt ekstreme eksempler – en slags moderne avantgarde.

Jacob Wamberg fortæller, at en australsk performance-kunstner, Stelarc, ved flere lejligheder har ladet sig udstyre med elek-

troder på kroppen, som kan fjernstyres via internettet. Elektroderne giver kunstneren mindre og større stød, som påvirker hans adfærd. Tanken er, at de besøgende i cyberspace kan overtage halvdelen af kunstnerens krop ved at kunne fjernstyre den.

–I sin yderste konsekvens stiller den digitale kunst spørgsmålstejn ved det fysiske skel mellem menneskekroppen og dens omverden. Ligesom den moderne teknologi. Tag Mars-sonderne som eksempel. Når de kører rundt på Mars' overflade og borer i sten og analyserer dem, så er vi på en vis måde tilstede i en fjerntliggende virkelighed. Sonderne er en slags proteser for kroppen og sansningen, mener Jacob Wamberg.

På den måde udfordrer den moderne teknologi og kunsten begrebet om en menneskekrop som en integreret organisme med hoved, to arme og to ben.

Fremtiden, hvis man skal tro kunsten, vil byde på mange lignende "udvidelser" af kroppen.

Nyt kunstmedium

Men det er ikke ren Terminator det hele. Leder af projektet Søren Pold fremhæver som en samlet fokus for alle projekterne, at litteratur og kunst har fået et nyt medium i it-teknologi og cyberspace. Og projekterne vil alle belyse, hvordan det påvirker kunsten.

–Interface (betegnelse for it-teknologiens brugerflader, fx mus, skærm og tastatur, red.) er et nyt medium for kunst og litteratur, der rokker ved nogle grundlæggende forestillinger om, hvad kunst er. Teknologien giver helt nye muligheder for at blande kunstarter og inddrage iagttageren mere aktivt. Det interessante er altså ikke, at der udgives bøger på nettet, men at man bruger teknologiens muligheder til nye udtrykformer, siger Søren Pold, der er

leder af projektet.

Han sammenligner det med fotografiet, som i begyndelsen var en teknisk opfindelse, der blev brugt som nøgtern dokumentation. Men efter et halvt århundrede vinder fotografiet anerkendelse som en særlig kunstnerisk udtryksform.

Det samme vil ske med it-teknologien, lyder tesen.

lafa

Deltagerne i projektet:

- Søren Pold
- Jacob Wamberg
- Bodil Marie Thomsen
- Lars Kiel Bertelsen
- Morten Breinbjerg
- Henrik Kaare Nielsen
- En ph.d-studerende (endnu ikke ansat)

Marie skal til en rigtig eksamen

Foto: lafa

1. oktober skal dramaturgi-studerende Marie Markvard Andersen være færdig med sit livs hidtil største bedrift. En musical inspireret af H. C. Andersen, der skal opføres næste år i anledning af 200-året for digterens fødsel. Hun har aldrig før følt så store forventninger

Det startede som en sjov idé, men er nu blevet alvor. Bøgerne er lagt væk og eksaminerne udsat. 22-årige Marie Markvard Andersen, der læser drama på andet år, er udvalgt til at skrive en H.C. Andersen-musical for Dansk Amatør Teater Samvirke.

Hun deltog i en konkurrence om at skrive den bedste musical om H. C. Andersen i anledning af hans 200-års fødselsdag og vandt. Og nu sidder hun så og slider i det for at leve op til forventningerne, mens bogen springer ud og mælkebøtterne står i flor.

–Det er en skræmmende stor opgave.

Jeg har aldrig lavet noget før, hvor der var så store forventninger. Men jeg er jo blevet udvalgt, fordi man forventer, at jeg kan, siger Marie Markvard Andersen, der ligner én der ikke vil svigte tilliden.

70-100 sider manuskript

Det er noget helt andet end en almindelig eksamen, mener hun.

–Til eksamen har jeg jo kun haft mig selv at tage hensyn til. Det her er noget helt andet, siger hun.

Marie, der også er et musisk talent, skal selv lave drejebog, manuskript, musik og tekst til godt en times musical. Alene manuskriptet kan let fylde 70-100 sider. Så opgaven er stor.

Alligevel er hun fortrøstningsfuld.

–Jeg har prøvet det før i mindre målestok, da jeg lavede en musical for en aften-skole i Odense. Jeg har været igennem det før, og det er en stor hjælp, siger Marie Markvard Andersen.

Hjælp fra studiet

En anden hjælp er de to års studier på dramaturgi.

–Jeg har fået en bedre forståelse for, hvorfor det ikke fungerer, hvis noget ikke er godt. Jeg er blevet bedre til at stille mig

uden for arbejdet og se det lidt på afstand, fordi jeg har fået værktøjerne til at analysere godt og dårligt drama, siger Marie Markvard Andersen.

På dramaturgi har hun også høstet mange skulderklap.

–Sekretæren har hængt en artikel op om mig, siger Marie Markvard Andersen med et forlegent grin.

Hende fra avisen

Marie har været turen rundt i en stor del af dagspressen, og det har været en sær oplevelse.

–Det er sært med al den opmærksomhed. Der er kommet så meget fokus på min person og ikke så meget på det, jeg skal lave. Og pludselig har alle en mening om, hvem jeg er, siger Marie Markvard Andersen, der også har fået flere henvendelser fra for længst glemte skolekammerater og gamle lærere.

Den 24. marts fik hun officielt overrakt prisen på 150.000 kroner, og nu skal, der arbejdes. Siden hen skal pengene måske bruges på en rejse sammen med kæresten.

lafa

Nordiske arkæologer bryder gamle skel

En nordisk arkæologisk forskerskole skal i de næste fem år tilbyde kurser for cirka 200 ph.d.-studerende inden for alle grene af arkæologien fra hele Norden, Estland og Skt. Petersborg. De arkæologiske har meget at lære af hinanden, mener lederen af arkæologiskolen

Det kan være svært at forstå for en udenforstående, men arkæologer mener ikke altid, at de har så meget tilfælles med hinanden. Men det skal den nye nordiske forskerskole for arkæologer være med til at lave om på.

Forskerskolen har fået fem millioner norske kroner over de næste fem år. Professor Lise Hannestad fra klassisk skal lede skolen i de første to år.

Hun forklarer, hvorfor arkæologer ikke altid finder det oplagt at samarbejde.

-Klassisk arkæologi, middelalderarkæologi og forhistorisk arkæologi bygger på meget forskellige forskningstraditioner. Og der hersker nok en del fordomme. Alene det, at klassisk arkæologi i modsætning til forhistorisk i højere grad bygger

Ny nordisk forskerskole skal favne både klassiske og forhistoriske arkæologer.

Lise Hannestad, der skal lede skolen, er allerede med til at lede Dansk Arkæologisk Forskerskole, fra hvis netsted dette billede er hentet.

på tekster, gør en stor forskel. Fagene har hidtil levet i hver sin verden, præget af forskellige metoder og teorier, men vi er ved at få øjnene op for, at vi faktisk har en hel del at tilbyde hinanden, siger hun.

Dansk forløber

Hun er samtidig leder af den nuværende danske forløber for den kommende nordiske forskerskole, Dansk arkæologisk forskerskole, som udbyder kurser til danske ph.d.-studerende.

Her er erfaringerne gode med det tvæ-

arkæologiske samarbejde.

-Mange af kurserne til vores danske ph.d.-studerende har virket som en øjenoplukker. De får inspiration til andre måder at se tingene på. Man kan godt sige, at de får lidt mere vingefang, siger Lise Hannestad.

Samtidig er det også hensigten med forskerskolen at øge de faglige netværk mellem de nordiske lande og Baltikum. Ideelt set håber Lise Hannestad, at Norden i fremtiden kan blive ét stort jobmarked for arkæologer.

lafa

15 mio. kr. til Illerup Ådal

Pressemeddelelse fra Moesgård Museum og Nationalmuseet

Carlsbergfondet har besluttet at stille 15 mio. kroner til rådighed over en 6-årig periode til et stort anlagt forskningsprojekt, "Jernalderen i Nordeuropa – 400 f.Kr. til 600 e.Kr."

Forskningsbevillingen er givet til Moesgård Museum og Nationalmuseet, som i et tæt samarbejde skal forestå udforskning og publicering af jernalderens krigsbytteofringer i moserne. I det vidtforgrænnede arkæologiske projekt vil der på visse områder blive etableret samarbejde med Landesmuseum Schloss Gottorf i Slesvig.

En række søer og moser i Sydskandinavien blev i jernalderen anvendt som offersteder for slagte hærstyrkers udstyr. Krigsbyttet er på grund af mosernes beskyttende miljø ofte bevaret til i dag, og

der er gennem de sidste 150 år udgravet meget velbevarede genstande, der belyser vigtig og spændende historie om jernalderens århundreder i det nordeuropæiske område – og forholdet til det romerske rige mod syd. Mosefundene rummer således omfattende samlinger af velbevarede romerske genstande, f.eks. våben og elfenbensarbejder – langt flere end der er fundet inden for grænserne af det gamle romerske rige!

Det er disse fund og fundforhold, som arkæologerne skal bearbejde videnskabeligt i et europæisk perspektiv. I arbejdet vil også blive inddraget naturvidenskabelige analyser af kobber, jern, sølv, guld, tekstil og træ samt årringsdatering.

Perspektiverne i projektet er afdækning af centrale aspekter af vores forhistorie. I projektperioden vil der blive afholdt seminarer og konferencer – og der vil

blive udgivet en række publikationer og artikler. Gennem projektets mange del-elementer vil forskere i ind- og udland få lejlighed til tværfagligt samarbejde og forskeruddannelse vil blive tilgodeset.

Leder af projektet bliver professor h.c., dr. phil. Jørgen Ilkjær, Moesgaard Museum, der ikke mindst er kendt fra sit mangeårige arbejde med det store våbenofferfund fra Illerup Ådal ved Skanderborg.

Yderligere oplysninger om projektet fås ved henvendelse til Jørgen Ilkjær på tlf. 8942 4514 eller via e-mail farkjii@moes.hum.au.dk

Jobpotentiale i mindre virksomheder

Mange personalechefer i mindre virksomheder mangler viden om, hvad de kan bruge humanister til, viser rapporten "Humanister i erhvervslivet"

Søger man uopfordrede stillinger i private virksomheder, kan det være en god ide at henvende sig til især mindre og mellemstore virksomheder. Ifølge rapporten "Humanister i Erhvervslivet" er der nemlig et stort potentiale for humanister i netop denne gruppe af virksomheder.

De personaleansvarlige i de mindre virksomheder har nemlig ingen konkret viden om humanisterne og deres kompetencer, ved ikke hvad de skal bruge dem til og betragter dem som lidt eksotiske. Ifølge undersøgelsen ved hver tredje personaleansvarlige i alle virksomheder med et "akademikerpotentiale" ikke noget om humanisternes kvalifikationer.

–Det lave kendskab kan risikere at medføre, at de personaleansvarliges opfattelser er fordomsfyldte, hedder det i undersøgelsens sammenfatning.

Omvendt fremgår det af undersøgelsen, at de større virksomheder er mere åbne over for humanisterne. Til gengæld har de allerede ansat de humanister, de har brug for.

God mand

De fleste virksomheder, der har ansat humanister, har gode erfaringer med dem.

Som én af de personaleansvarlige siger om virksomhedens humanist:

–Han bidrager aktivt og konstruktivt til, at projektgruppen får formuleret en række alternative løsningsmodeller.

Om en anden humanist, hedder det:

–Vi kan trygt overlade de mange informationer, der fremkommer, til vores informationsmand. Han "tygger" dem igennem og kommer med et overskueligt og vedkommende sammendrag.

Dårlig mand

Men selv om undersøgelsen peger på et informationsbehov i de mindre og mellemstore virksomheder, er der ifølge undersøgelsen også behov for en kulturændring blandt nogle af de humanistiske kandidater. Ikke alle møder mellem

Humanisterne fik endnu en tur gennem pressens vridemaskine, da rapporten "Humanister i erhvervslivet" udkom i februar. Men for en gangs skyld var der ros til humanisterne. Her omtalen i Berlingske Tidende

humanister og erhvervskultur forløber gnidningsløst.

Én af de personaleansvarlige, der medvirker i undersøgelsen, har til fulde fået bekræftet sine fordomme mod humanister efter at have ansat en humanist:

–Fra begyndelsen isolerede hun (humanisten) sig fra de øvrige i projektgruppen, bl.a. ved at benytte citater fra den klassiske litteratur.

Andre humanister har lidt for stor tro på egen genialitet og mangler situationsforståelse, mener en personalechef:

–Ejeren af virksomheden er startet som praktiker og har med egne hænder bygget den op. En akademiker, der mere end antyder, at han eller hun ved, hvordan virksomheden skal drives, har en kort levetid hos os.

En tredje har oplevet, at humanister mangler effektivitet:

–Det nytter ikke noget at have en "humanist" siddende og granske i materialet, hvorefter vedkommende dukker op med et forslag en uge efter, at beslutningen skulle træffes – og med en forklaring om, at undersøgelsen krævede fordybelse og sikkerhed.

De personaleansvarlige i virksomhederne anbefaler generelt en øget dialog med erhvervsvirksomhederne, bl.a. gennem praktik og trainee-stillinger.

Bundlinjeproblematikken

Rapporten peger på en række barrierer, som er skadelige for forholdet mellem erhvervsliv og humanister.

- Humanister har en for ringe forståelse for "bundlinjeproblematikken".
- De er for traditionsbundne, og universitetets lærdom forbliver referencepunktet

- Arbejder ofte så abstrakt, at resultatet er uanvendeligt i virksomhedens aktuelle situation.
- Komplicerer problemstillinger og er dermed dårlige til at tage beslutninger.
- Han en vis tendens til indadvendt adfærd, især hvis der ikke er andre akademikere.

På positiv-siden nævner de personaleansvarlige:

- at humanister tager udfordringer op og arbejder selvstændigt og struktureret med dem
- har en evne til at fordybe sig – og samtidig opnå overblik
- er trænet i gruppe- og projektarbejde
- tænker i helheder og koncepter
- skaber ofte fornyelse gennem en aktiv og opsøgende adfærd

De personaleansvarlige i virksomhederne anbefaler desuden en øget dialog med erhvervsvirksomhederne, bl.a. gennem praktik- og trainee-stillinger.

lafa

Fakta om undersøgelsen

- Undersøgelsen bygger på 847 interviews med personaleansvarlige i et repræsentativt udsnit af private danske virksomheder med mindst to ansatte.
- Den er blevet til i et samarbejde mellem Syddansk Universitet, Aarhus Universitet, Dansk Industri og Dansk Handel & Service.

Efter festen...

Har de store overskrifter om humanist-ledighed fået fakultetets studerende til at tænke mere over hvordan man undgår ledighed?

Marianne Andersen, 22 år, fransk på 2. år:

-Jeg vil gerne være gymnasielærer, så jeg går og bekymrer mig en del om, hvilket sidefag, jeg skal vælge. Jeg tænker en del på erhvervsøkonomi, for også at være bedre kvalificeret til at søge job i private virksomheder. Jeg snakkede med en vejleder, som anbefalede det, allerede da jeg begyndte at læse.

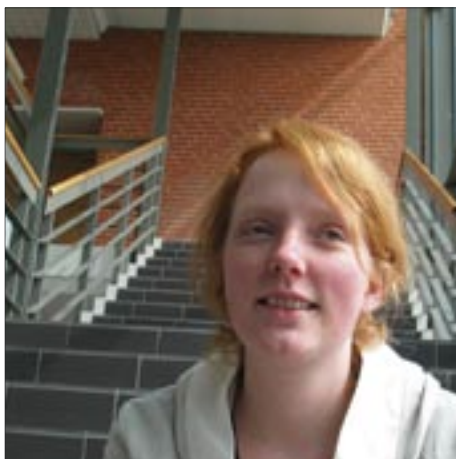
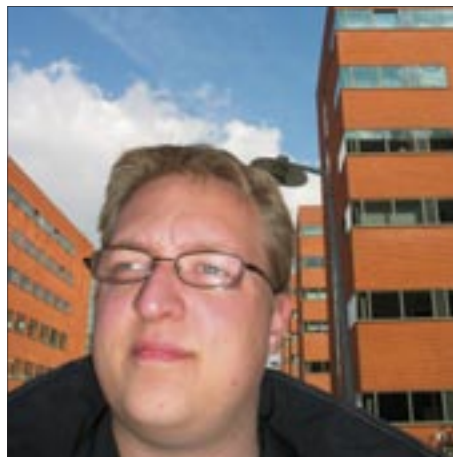
-Men ellers gør jeg ikke noget. Jeg serverer på en restaurant og benytter mig af enhver lejlighed til at tale fransk, hvis der er gæster fra Frankrig (grin).

Kim Jensen, 23 år, engelsk på 1. år:

-Det er lidt tidligt at svare på. Jeg har ikke overvejet det. Jeg er ikke gået i panik endnu. Men jeg har valgt engelsk, fordi jeg gerne vil være tolk eller translokator eller måske gymnasielærer.

-Selvfølgelig gør det indtryk med al den snak om arbejdsløshed. Og jeg overvejer da også at tage historie som suppleringsfag for at kunne få job i gymnasiet.

-Men ellers gør jeg ikke noget.

Sara Maria Sörensen, 23 år, Idehistorie på 4. år:

-Egentlig ikke noget. Jeg gør det, jeg brænder for, så jeg satser hundrede procent på idéhistorie. Det er umuligt at vælge ud fra jobstatistik. Arbejdsløsheden går jo op ned i de fleste fag, så jeg lader hjertet vælge.

-Jeg vil ikke nødvendigvis være forsker, men jeg vil gerne bruge mit fag. Jeg har et studenterjob hos TDC, og dér går jeg tit og tænker på, hvordan virksomheden kommunikerer, sprogbrugen på virksomheden og den kultur, der hersker der. Sådan noget synes jeg er spændende.

Esbén Segel, lingvistik på 3. år:

-Jeg engagerer mig i meget og har især fokus på formidling af min store interesse – grammatik. Jeg tager forskellige instruktørjobs og til næste semester satser jeg på at blive studievejleder. Derudover underviser jeg på folkeskoler, og her finder jeg ud af hvad der er svært, og øver mig i at forklare det på min egen måde. Det vigtigste for mig er at komme til at arbejde med grammatik, muligvis som underviser og gerne inden for universitetet.

Dahg. + lafa

Foto: Iafa

Eksamensbeviserne er mindre vigtige end personen. I en jobansøgning er det derfor vigtigt at tegne et billede af sin person, mener rekrutteringschef Peter Stenbak fra Radiometer

Bliv færdig!

Hellere færdig end flot! Når erhvervslivets rekrutteringsfolk ser på cv'er, er det vigtigere, at ansøgeren har skrevet sit speciale inden for normeret tid, end hvilken karakter hun har fået. Sådan lød et af budskaberne til de cirka 200 fremmødte på JobParat-dagen.

Rekrutteringschef Peter Stenbak fra den børsnoterede virksomhed Radiometer har set tusindvis af ansøgninger og cv'er gennem sin karriere. På forårets JobParat-dag havde han et klart budskab til de mange fremmødte:

–I bliver ikke ansat i private virksomheder til at lave 150 procents løsninger. Men I bliver ansat til at lave 80 procents løsninger til tiden, sagde en veloplagt

Peter Stenbak til det fyldte auditorium på teologi.

–Jeg brugte selv halvandet år på mit speciale på statskundskab her i Århus, men det må I aldrig sige til nogen. Det er bestemt ikke noget, jeg er stolt af i dag, tilføjede han.

Hvem er du?

Peter Stenbak understregede, at personlige egenskaber bliver mere og mere vigtige ved rekruttering af medarbejdere i private jobs. Og har man ikke kunnet overholde sine deadlines gennem sit studium, ja så er det måske en god ide at have en forklaring parat.

Eksamenspapirerne er nemlig mindre vigtige end personen.

–Husk, som nyuddannede er I ikke kun en uddannelse. Når jeg læser ansøgninger, der indleder med lange opremsninger af den uddannelse, som ansøgeren har

taget, så tænker jeg "drop det, kom nu videre, jeg vil vide, hvem du er!", sagde Peter Stenbak.

Kirkeklokker på cv'et

Det kan være svært at fremhæve sine personlige egenskaber i en ansøgning, når man er nyuddannet. Ansøgeren skal finde eksempler, som dokumenterer, at hun er 'målbevidst', 'engageret', 'ansvarbevidst' osv.

Men her gælder det om at være kreativ.

–Intet er for småt. Jeg vil jo vide, hvem ansøgeren er, og så må I endelig ikke glemme at beskrive, hvad I går op i i jeres fritid. Det kan sige meget om en person. Eller giv mig nogle eksempler på, hvordan jeres personlighed har præget jeres studium. Hvordan fungerer I i gruppearbejde, er I fællesskabsorienterede, eller er I energiske individualister, sagde Peter Stenbak.

Det første, han selv blev spurgt om til sin

Fik tro på at det nytter

Humanister hører ofte, at de har valgt den forkerte uddannelse. Derfor var det godt at høre et andet budskab på JobParat-dagen, mener stud.mag. Nina Hassel. Men det var ikke lige opmuntrende det hele

Nina Hassel var opløftet efter at have hørt rekrutteringschef Peter Stenbak fra verdensfirmaet Radiometer.

–I en tid, hvor vi hele tiden får at vide, at vi har valgt den forkerte uddannelse, var det godt at høre, at dørene står åbne mange steder i de private virksomheder, selv om man er humanist. Jeg fik en tro på, at det nok skal lykkes, siger Nina Hassel.

Det var tiltrængt. Indlægget forinden var ikke særlig opløftende, mener hun.

–Jeg hørte nogle ude på toilettet snakke om, at det da var til at blive helt deprimeret af. Og det er jeg ikke uenig i. Det første oplæg var meget pessimistisk. Det lød som om, at der ikke var meget håb for os, siger Nina Hassel.

Nina Hassel var én blandt cirka 200 tilhørere, der mødte op til JobParat-dagen.

Foto: lafa

Ikke flere offentlige jobs

Oplægget blev holdt af Annemette Digmann, uddannelseschef i Århus Amt. Hun kunne ikke se bedre tider forude for humanister i offentlige jobs.

–De offentlige udgifter må i det kommende år ikke stige med mere end 0,5 procent, og det betyder reelt, at vi ikke

kan beholde de medarbejdere, vi har, sagde Annemette Digmann.

Hendes udsagn understøttes af, at 53 procent af humanisterne i dag får job på det private arbejdsmarked.

Annemette Digmann opfordrede derfor alle til at søge revl og krat i hele landet, når de er færdige.

lafa

første jobsamtale, var, hvordan det er at være klokker. Han havde blot skrevet i sin ansøgning, at han som 14-årig hjalp med at ringe kirkeklokker et sted i Nordjylland. Og derefter kørte samtalen.

Brug din livserfaring

Livserfaring kan også være vigtig. Har man haft nogle oplevelser, der er relevante for den virksomhed, man søger ind i, så skal man bruge det.

Radiometer laver højteknologisk hospitalsudstyr til hele verden. Her kan mange finde en forbindelse til deres eget liv.

–Måske har ansøgeren oplevet sygdom i familien og ofte været på et sygehus. Vores motto er, at "vi redder liv", og hvis en ansøger får knyttet an til det med en personlig oplevelse, så er mange døre allerede åbnet, fortalte Peter Stenbak.

I det hele taget understregede han, hvor vigtigt det er at vise, at man også ved noget om den virksomhed, man søger ind i.

–At være jobsøger kræver hårdt arbejde.

Standardansøgninger er for nemme at gennemskue. Og så er det altså dumt, når der i en ansøgning til Radiometer nederst står "og jeg håber, at Coca-Cola kan bruge mig".

Et kærligt spark

Fuldmægtig og medarrangør Grith Thagaard Loft fra Det Humanistiske Fakultetssekretariat kunne glæde sig over mange gode evalueringer bagefter.

–Som én skrev, så var arrangementet et kærligt, velment spark til at tage sagen i egen hånd. Dét synes jeg var en meget dækkende beskrivelse, siger Grith Thagaard Loft.

Arrangementet var et samarbejde mellem Det Humanistiske og Det Teologiske Fakultet.

lafa

De gode gamle terrorister?

Havde terroristerne mere "moral" før i tiden? Det mener historiker og ph.d. Anne Ingeborg Sørensen. Hun har netop forsvaret en ph.d.-afhandling om 1970'ernes og 1980'ernes vesttyske terrorisme

Da medlemmer af den vesttyske terrorgruppe Rote Armee Fraktion under et bankrøveri i 1979 ved et uheld skød og dræbte en civil kvinde, førte det til stor intern selvransagelse i den ellers blodige terrorgruppe. Gennem gruppens 28 aktive år myrdede medlemmerne 30-35 ledende forretningsfolk og politikere, men kun en gang gik det ud over personer, som de selv definerede som uskyldige.

–I modsætning til nutidens terrorisme får man indtryk af, at liv betød mere for de vesttyske terrorgrupper. Selv om det lyder forkert, kan man vel sige, at de vestlige terrorgrupper dengang havde mere etik end nutidens terrorister, siger Anne Ingeborg Sørensen.

Venstrefløjen

RAF havde ifølge Anne Ingeborg Sørensen ikke en klar forestilling om, hvad det var for et andet samfund, de ønskede. De havde derimod et klart kortsigtet mål om at lamme samfundets magtstrukturer så meget som muligt.

–De mente, at de kunne bevidstgøre befolkningen om, hvad det var for et samfund de levede i med deres terror-aktioner. De mente, at det kapitalistiske

samfund var uværdigt rent menneskeligt. Her er de klare nok, men de er ikke særligt klare, når det gælder definitionen af det ideelle samfund, de forestiller sig som alternativ. De havde en kun en vag forestilling om en socialistisk omvæltning, fortæller Anne Ingeborg Sørensen.

Den drøm havde RAF til fælles med store dele af datidens venstrefløj. Og terroristerne fik da også støtte fra dele af venstrefløjen.

–Ulrike Meinhofs begravelse i 1976 blev

et gigantisk tilløbsstykke for den ellers anti-voldelige venstrefløj. Her udtrykte venstrefløjen sin stille sympati. Og vi ved også, at der i tyske venstrefløjsmiljøer var kræfter, der aktivt støttede terroristerne ved at skjule dem og yde økonomisk støtte til retshjælp, når de sad fængslet, fortæller Anne Ingeborg Sørensen.

USA som koloniherre

Tiden efter 2. Verdenskrig frem til 1970'erne var fuld af oprørsbevægelser i de tidligere europæiske kolonier.

Det var især oprør, der rettede sig mod de tidligere koloniherrer som fx i Algeriet, i Indien og i Mellemamerika. Oprørere som Che Guevara og Frantz Fanon blev forbilleder for den vestlige terrorisme.

–Man kan sige, at oprørsbevægelserne fra de gamle kolonier blev kopieret af forskellige grupper i Vesten. I USA opstod De Sorte Pantere som oprør mod undertrykkelsen af de sorte, og i Europa opstod en række anti-kapitalistiske terrorgrupper, der alle så de vestlige regeringer som lakajer for koloniherrerne i det kapitalistiske USA, fortæller Anne Ingeborg Sørensen.

Fransk udrensning

Hun understreger, at det er vanskeligt at foretage en sådan sammenligning med nutiden, fordi der er tale om to vidt forskellige situationer.

–Definitionen på terrorisme har altid været afhængig af den, der ser. Fx blev den danske modstandsbevægelse under besættelsen betegnet som terrorisme af danske politikere, fremhæver Anne Ingeborg Sørensen.

Ordet terrorisme bruges første gang under den franske revolution. Robespierre bruger 'terror' til at betegne rædslerne under guillotinen – et nødvendigt onde for at udrense den gamle magtelite, mente han. Men da han siden selv blev anklaget

for uretmæssig brug af terror, kaldte hans modstandere hans gerninger for 'terrorisme'.

–Fra begyndelsen ligger der denne dobbelthed i ordet, at det både er et magtmiddel for magthaverne til at udrense visser bevægelser i befolkningen, men det er også et middel for dem, der føler sig undertrykte, til at gøre oprør mod magthaverne, siger Anne Ingeborg Sørensen.

lafa

- RAF udsendte cirka 80 kommunikéer, ofte i forbindelse med deres terroraktioner

- STASI-arkiverne indeholder interessante oplysninger om de vesttyske terrorister. Flere af terroristerne skjulte sig og fik ny identitet i DDR

De drabelige efterladenskaber efter Rote Armee Fraktions bortførelse af Hans Martin Schleyer i Köln, september 1977. Fire blev dræbt ved bortførelsen og en måned senere blev Schleyer også fundet dræbt. (Polfoto)

Kommer nye til

Selv om adskillige hundrede islamiske fundamentalister er arresteret i Europa siden 11. september 2001, dukker der hele tiden flere og flere op.

–Selv om vi i Europa begynder at gøre noget ved problemerne nu, er det allerede blevet meget værre, end det var før 11. september. 11. september udløste kræfter, som vi hidtil ikke har forstået omfanget af. Efter USA's krig mod terror er indledt i Irak og Afghanistan, har de islamiske konspirationsteorier for alvor fået frit løb. Og her er det franske tør-

klædeforbud blot endnu et eksempel, der bekræfter terroristernes verdensbillede, siger Michael Taarnby.

Da HUMAvisen ringer til ham sidst i marts, sidder han og arbejder på en bog om islamiske selvmordsterrorister. Nogenlunde samtidig sprang bomberne i Madrid.

Fremover vil der blive puttet mange penge i terrorforskningen, mener Michael Taarnby. Han har netop hørt et rygte om, at EU i 2007 vil investere cirka en milliard i terrorforskningen.

–Jeg føler mig nogle gange lidt som en bedemand: Jo flere bomber, der sprænger i Europa, jo mere arbejde og penge er der til mig og mine kolleger i terrorforskningen, siger Michael Taarnby.

Glatbarberede terrorister

Men der er også brug for stor viden om den islamiske terror. Michael Taarnby hører ikke til dem, der forsøger at nedtone den aktuelle trussel. Der er især brug for viden om de små ukendte grupper, der som i Madrid pludselig dukker op som terrorgruppe.

Men han mener, det er en nærmest umulig opgave at overvåge alle de miljøer, der udgør en terror-trussel.

–Det er en myte, at de nationale efterretningstjenester har styr på terrormiljøerne. Terror-sympatisørerne har for udbredelse og tingene foregår skjult.

–Desuden går de ikke i lang kjortel og har langt skæg alle sammen. De, der virkelig vil skjule sig, går i jakkesæt og er glatbarberede. Der findes manualer på Al

Caedas hjemmeside, der nøje beskriver, hvordan man undgår at vække opsigt i et vestligt demokrati, siger Michael Taarnby.

Retssikkerhed eller bomber?

Men de vestlige demokratier er ikke omstillede til den nye terrortrussel, mener Michael Taarnby. De åbne samfund og deres retsinstitutioner skal til at forholde sig til virkeligheden.

–Jeg hæftede mig ved, at to af de mistænkte fra Madrid allerede var i politiets søgelys forud for terror-aktionen. Det rammer den diskussion, som man allerede er begyndt på i Tyskland, om man skal landsforvise mistænkte terror-sympatisører udelukkende på en mistanke om terror-planer. Det rører ved nogle meget grundlæggende principper i et retssamfund som vores, men på den anden side set, så er det selve demokratiet, der er under angreb. Efter de almindelige retsregler er det ofte for vanskeligt at finde fældende beviser mod terroristerne, for de har detoneret bomberne, siger Michael Taarnby.

Rå magt

På en række punkter finder han en vis lighed mellem nutidens islamiske terror og de socialistiske terrorgrupper fra 70'ernes og 80'ernes Europa.

–De islamiske terrorgrupper mener ligesom de gamle europæiske terrorgrupper, at de har monopol på sandheden. De har blot udskiftet Das Kapital med Koranen, selv om de nye terrorister anvender langt mere voldsomme metoder, siger Michael Taarnby.

Men hvad terroristerne vil erstatte de vestlige demokratier med, er vagt.

–De har kun en vag forestilling om et islamisk paradys på jorden. De er ikke gode til at tegne billedet af det samfund, de ønsker, ligesom de europæiske terrorgrupper heller ikke var.

Det går rigtig dårligt de steder, hvor et islamisk styre har været forsøgt, som fx i Iran og Afghanistan. Her viser eksemplerne, at det er alt andet end Koranen, men mere simpel rå magt og terror, der regeres ud fra. På samme måde som i de gamle Sovjet, siger Michael Taarnby.

Terror-trussel mod demokratiet

Vi skal i de vestlige lande have en debat om, hvor langt vi vil gå for at hindre flere terror-aktioner, mener terror-forsker Michael Taarnby. For flere aktioner – det får vi

Madrid var kun det første eksempel.

–De islamiske terror-grupper har jo i virkeligheden været i Europa i lang tid. Men der skulle seks Madrid-bomber til, før det gik op for Europa, siger Michael Taarnby fra Center for Kulturforskning og ekspert i islamisk terrorisme.

Han vurderer, at Frankrig meget let kan blive det næste mål på grund af det franske tørklæde-forbud.

–Al-Qaeda har på nettet fordømt det franske tørklæde-forbud. Og det er sandsynligt, at Frankrig i nær fremtid vil opleve aktioner, der skal straffe den franske regering for det kontroversielle forbud. Fundamentalisterne går ikke af vejen for at forsvare muslimske interesser i Europa, siger Michael Taarnby.

"Ekspert-vinkler" gik Jordan rundt

Danmarks Royale Universitet

En lille pjecce om "Ekspert-vinkler på Det Kgl. Bryllup" fra Det Humanistiske Fakultet gik i slutningen af april Jordan rundt, og i medierne blev "Danmarks Royale Universitet" født.

Pjecen giver et dusin forskellige bud på kulturelle, symbolske og historiske facetter af brylluppet mellem Kronprins Frederik og Mary Donaldson, hvor forskere fra fakultetet kan bidrage med en ekspert-vinkel.

Det syntes pressen var en god og morsom ide. Først gik historien om fakultetets initiativ rundt som en morsom historie i både dagblade, radio og tv, mens de efterfølgende dage bragte mere regulære interviews med de forskere, som er med i det lille katalog.

Jorden rundt

Noget overraskende nåede pjecen – der er på dansk – til Australien inden den blev læst af danske tv-stationer. Financial Times havde nemlig tippet det australske "60 Minutes" om pjecen, hvorefter fakultetet blev kontaktet for at rekruttere en dansk kommentator til australsk tv's dækning af brylluppet.

Sprog i bryllupstøj

Det er første gang at fakultetet på denne måde reklamerer for sine forskere over for pressen.

–Brylluppet var en oplagt chance for at promovere at vi ved en masse om kultur, og få formidlet vores forskning, især fordi der på forhånd er afsat både spaltekilometer og sendedøgn til "bryllups-relevant" stof, forklarer områdeleder for kommunikation, Svend Aage Mogensen, Fakultetssekretariatet.

–Det er ganske enkelt lettere at få formidlet sprogforskning, når det er ikklædt royalt bryllupstøj.

–Vi har endnu ikke fået etableret vores forskerdatabase på nettet, og hvor nordmændene har deres www.forskning.no, så findes ikke noget netsted, der er dedikeret til forskningsformidling i Danmark. Hvis vi vil have mere af vores forskning formidlet via dagspressen, så må vi selv være udfarende, siger Svend Aage Mogensen, der håber at eksponeringen af "Ekspert-vinkler"

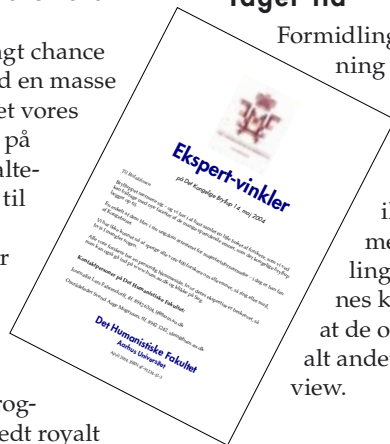
på længere sigt vil få pressen til at huske, at man altid kan "spørge Aarhus".

Tager tid

Formidling er på linje med undervisning og forskning et krav ifølge den nye universitetslov.

–Det er en helt rigtig tanke, siger dekan Bodil Due, men desværre er der ikke fulgt ekstra ressourcer med. Alle former for formidling tager tid, og journalisterne kroniske tidspres betyder, at de ofte forventer at man aflyser alt andet for at stille op til interview.

lafa

Ekspert-vinkler på Det Kongelige Bryllup kan downloades på

www.hum.au.dk/fak/formidling/ekspertes/Bryllup_2004.pdf

Norsk netsted med formidlet forskning www.forskning.no

Spørg eksperten fra Aalborg Universitet www.ekspertes.vbn.dk

Pressen tager initiativet

Ugebrevet Mandag Morgen har analyseret de danske universiteters gennemslagskraft i medierne. Anledningen er universiteternes øgede konkurrence om forskningsformidlingen. Men ofte er det kommentarer til aktuelle sager i pressen og ikke ny forskning fra universiteterne, der ender i pressen, konkluderer analysen

Universiteterne er i gennemsnit på firsiden af landets tre største dagblade hver dag. Men som regel er det med kommentarer til de historier, som kører i pressen i forvejen, og ikke med ny forskning. Ifølge Mandag Morgens undersøgelse er 63 procent af historierne i løbet af et

halvt år, hvor universiteterne er omtalt, kommentarer til aktuelle pressehistorier, mens kun 17 procent er formidling af ny forskning.

Så selv om forskerne er efterspurgt, er det for det meste for, at de kan understøtte de journalistiske historier og sjældent fordi de skal formidle ny forskning, konkluderer ugebrevet.

Kamp om fortsat eksistens

Artiklen fremhæver, at universiteternes ambitioner om øget forskningsformidling ikke kun skyldes den nye universitetslov, men også en gradvis ændret holdning til forskningen, hvor omtale i pressen kan være afgørende for forskningsens eksistensberettigelse.

"Universiteterne er kastet ud i en opmærksomhedskamp, der ikke bare er helt afgørende for at tiltrække forskningsbevillinger, studerende og ansatte, men også for hele deres fortsatte eksistens på længere sigt", hedder det i analysen.

Presseomtale pr. forsker

Aarhus Universitet	1,9
Københavns Universitet	1,7
Syddansk Universitet	1,4
Roskilde Universitetscenter	1,2
Aalborg Universitet	0,8

Aarhus Universitet mest får presseomtale, målt per forsker. Tager man alle 12 universitetsinstitutioner med, bliver Aarhus Universitet dog overgået af bl.a. Handelshøjskolen i Århus, der topper listen.

Tallene viser antal presseomtaler per VIP-ansat på fem af landets universiteter i Jyllands-Posten, Politiken og Berlingske i perioden 1.1-31.12-2003.

lafa

Populær populærformidling

Bog skal ud i byen

Mindst tre andre universiteter overvejer at kopiere fakultetets ide om at udsende en særlig årsberetning med populærformidling. Samtidig er fakultetet i færd med at lave et helt nyt koncept for bogen, der skal være mere lokal.

Den første årgang af Populærformidling bestod af en meget lang liste med 1.600 formidlingsaktiviteter fra de humanistiske forskeres hænder og 17 artikler om forskernes syn på formidling. Foreløbig har tre andre danske universiteter bedt om at få tilsendt ekstra eksemplarer, fordi de overvejer at kopiere ideen.

–Den første årgang kom rundt til ansatte, studerende og pressen. Med de næste årgange vil vi gerne nå dem, som populærformidlingen egentlig er til for, nemlig alle dem uden for universitetet, forklarer journalist Lars Fahrendorff, Fakultetssekretariatet.

–Især vil vi gerne nå ud regionalt og styrke vores image som en institution, der gerne vil formidle og samarbejde.

Det redaktionelle arbejde med anden

årgang går i gang i maj, og "Populærformidling 2003" udkommer i september måned.

Kultur i Århus

Tredje årgang, som udkommer i 2005, er allerede lagt i hænderne på Center for Kulturforskning;

–Vi vil relatere temaet til lokale forhold, fx "kulturen i Århus", "Århus i historien", "Århus i verden" og lignende temaer, fortæller centerleder Ole Høiris.

–Det bliver temaer på tværs af fagene og de nye storinstitutter, men jeg regner med at et storinstitut vil få hovedsvaret hvert år i tæt samarbejde med CfK.

CfK vil også udgive kvartalsvise rapporter over såvel videnskabelige udgivelser som populærformidling i CfK-Nyt.

–Det kræver at forskerne kan indberette deres udgivelser og aktiviteter løbende, og vi regner med at teknikken er på plads i løbet af sommeren, siger Ole Høiris.

slam

Efter at Magisterbladet omtalte "Populærformidling 2002" har flere af landets andre universiteter taget ideen op.

StudieInfo blandt Danmarks smukkeste bøger

Fakultetets årlige StudieInfo om de humanistiske uddannelser er blevet kåret af Forening for Boghaandværk til at være blandt årets smukkeste bøger

StudieInfo bliver nu, sammen med ca. 30 andre udvalgte bøger, udstillet på Kunstindustrimuseet i København fra den 27. maj og deltager nu i konkurrencen ved bogmessen i Leipzig og Frankfurt am Main om at blive verdens smukkeste bog. StudieInfo udleveres gratis til gymnasieelever og andre der overvejer at begynde på humanistiske fag på Aarhus Universitet, og årets udgave har været så populær, at bogen nu er blevet trykt i 2. oplag.

Bogen er udformet i et samarbejde mellem fakultetssekretariatet og kommunikationsbureauet Kirk & Holm i Ribe og trykt hos Rosendahls Bogtrykkeri i Esbjerg, mens PRO-Foto har fotograferet.

slam

Modelfoto: Torben Nielsen

Dobbelt op på medievidenskab

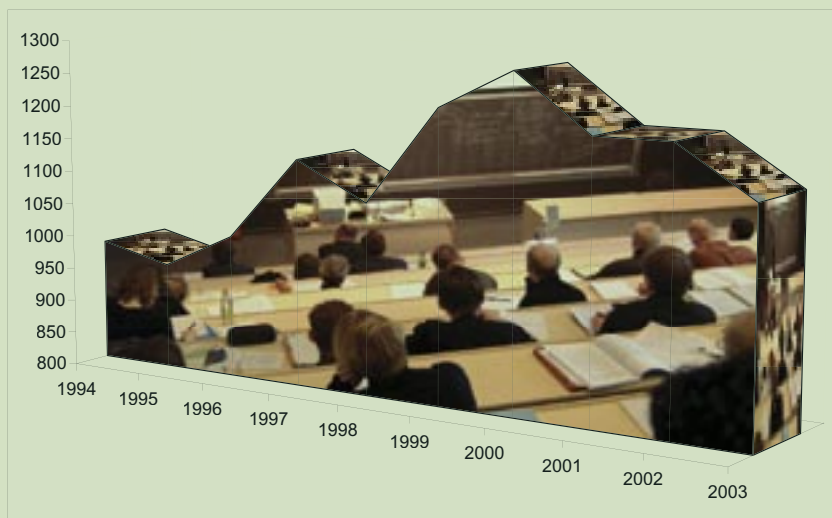
Optaget på medievidenskab bliver fordoblet, mens etnografi skærer ned

Landets højeste adgangskvotient står for fald til efteråret efter at medievidenskab og fakultetet er blevet enige om at fordoble optaget fra 35 til 70 nye studerende. 9,8 på studentereksamensbeviset var i 2003 kravet for at komme ind på medievidenskab ved Aarhus Universitet. I 2004 vil et rent 9-tal måske være nok til at komme ind på faget.

Sammenlagt forventer fakultetet at optage cirka lige så mange studerende som sidste år, hvor 1.137 begyndte på en af fakultetets bacheloruddannelser.

Stigningen på medievidenskab går lige op med nedskæringen på etnografi, som i år vil optage 62 personer mod 94 sidste år. Der bliver også optaget lidt færre studerende på klassisk arkæologi, og indiskstudiet vil, som omtalt andetsteds, undtagelsesvist ikke optage studerende i år.

slam

Optaget på Det Humanistiske Fakultet 1994-2003. Fakultetet satte rekord i 2000 med 1.289 optagne, men siden er det samlede optag blevet sænket. Sidste år kom 1.137 ind, én mindre end i 1997. (Antal nye studerende primo oktober).

Dekaner enige om 2+1-model

Nye studieordninger i 2005

Landets humanistiske dekaner er på et møde 5. marts blevet enige om at alle landets humanistiske universitetsuddannelser skal følge 2+1-modellen. Det betyder at alle bacheloruddannelser indledes med to års grundfag, mens det tredje år skal bestå af side- eller suppleringsfag, inklusive bachelorprojektet.

Den fælles standard vil gøre det nemmere at få meritoverførsel, og dekanerne var også enige om at en bestået bacheloruddannelse automatisk skal give adgang til kandidatuddannelsen i grundfaget, uanset hvilket universitet man vælger.

De nye studieordninger skal være klar til studiestarten 2005.

Højere adgangskrav

Fra 2005 sættes kravene op til sprogstudierne ved de danske universiteter. Fremover skal den studerende have haft det pågældende sprog på mindst B-niveau i gymnasiet.

Enkelte fremmesprog findes dog slet ikke i gymnasiet eller kan kun vælges som valgfag på C-niveau. I det tilfælde skal den studerende enten gennem propædeutik eller gymnasiale suppleringskurser.

Landets humanistiske dekaner overvejer også at gøre engelsk plus et ekstra fremmedsprog, på mindst B-niveau, til et generelt krav for at kunne søge ind på en humanistisk uddannelse.

slam

Første trimning af fagviften

Flere af fakultetets uddannelser blandt sprogfagene bliver nu enten lagt om eller lukket. Dekanen har indgået en række aftaler med de første tre af fakultetets syv institutledere, og det betyder mærkbare forandringer flere steder.

Flere af artiklerne på disse to sider har tidligere været bragt på fakultetets nyhedsseite efter at aftalerne blev lagt frem på det seneste fakultetsrådsmøde.

Sprogfag under observation

En række mindre sprogfag er kommet på fakultetets "observationsliste". Det betyder at der skal ske væsentlige forandringer, hvis fagene skal bestå, fordi både antallet af beståede eksamener og gennemførelsesprocenten er for lave

Det gælder faget russisk og de tre klassiske fag; græsk, latin og klassisk filologi.

–Jeg synes at vi har brug for de klassiske fag også til at bygge bro mellem de fagmiljøer, både her på fakultetet på Det Teologiske Fakultet, som beskæftiger sig med antikken. Vi har tilsammen meget stærke kompetencer, men samarbejdet fungerer ikke godt nok til trods for eksistensen af Center for Antikstudier, Antikmuseet og Sfinx, siger dekan Bodil Due.

Der lægges nu op til et tæt vstdansk samarbejde om uddannelserne med Syd-dansk Universitet, og medarbejdere på begge universiteter vil snarest blive indkaldt til fællesmøder.

Japansk samarbejde med Hamborg

Fakultetet planlægger at gå med sammen med et andet universitet om at uddanne kandidater i japansk, eksempelvis *Universität Hamburg*. Bachelordelen tages i Århus, kandidatuddannelsen i Hamborg. Når en aftale er på plads, vil der blive lukket for optag på kandidatuddannelsen.

Flytteplaner for Ungarsk

Ungarsk er på linje med finsk et af de såkaldte mikrofag med meget få studerende, og dekanen overvejer derfor at lukke kandidatuddannelserne på begge fag.

–Vi må også spørge om ungarsk ligger det rigtige sted. De fleste studerende kommer for at studere ungarsk som et områdestudium, men det ligger i dag på Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik og fungerer som et lingvistikfag. Derfor vil faget ungarsk sandsynligvis ligge bedre til Institut for Historie og Områdestudier, sagde dekan Bodil Due.

Aarhus Universitet har småfagsforpligtelsen for faget, og det er det eneste sted i landet, man kan studere ungarsk.

slam

Indisk lukker – og bliver erhvervsrettet

Indisk-studiet bliver moderniseret og lagt radikalt om

Indisk skal ikke længere være et sprogstudium, men et områdestudium med vægt på historiske og samfundsmæssige forhold og med et langt klarere erhvervsrettet sigte. Det ny indisk-studium skal være klar til at optage nye studerende i 2005.

Den nuværende kandidatuddannelse i indisk filologi bliver lukket permanent, ligesom der ikke vil blive optaget nye studerende på bacheloruddannelsen i 2004.

Det bliver lærere fra tre forskellige institutter der skal udforme den ny uddan-

nelse; antropologer fra Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, forskere med ekspertise i post-colonial studies fra Institut for Sprog, Litteratur og Kultur og Sydøstasien-forskere fra Institut for Historie og Områdestudier.

Sproget hindi forsvinder ikke fra studiet, men studiet bliver mere rettet mod at kunne bruges i et job hos en organisation eller et firma der har indiske kontakter eller leverandører frem for at gå i dybden med hindi-litteratur.

Aarhus Universitet har forpligtet sig i at undervise i moderne indisk, mens Københavns Universitet har den såkaldte småfagsforpligtelse i sanskrit.

slam

Fakultetets struktur 2004

Oversigt over fakultetets nye struktur

Det Humanistiske Fakultet er i forandring: 1. februar blev fire nye, fusionerede institutter etableret, og på service-siden blev Center for Uddannelsesudvikling oprettet i samarbejde med Det Teologiske Fakultet.

Nyt er også fællesbiblioteket på Moesgård, og vi har taget forskud på glæderne ved at også at indføre "IT Biblioteket Katrinebjerg", som skal være det nye fællesbibliotek for Informations- og Medievidenskab og Datalogi.

CAVI og Antikmuseet er enheder direkte under fakultetet, mens de øvrige centre på fakultetet (ikke medtaget i oversigten) hører under et institut eller er et samarbejde mellem flere institutter (også uden fakultetet).

Studienævnene i denne oversigt er de nævn som vil eksistere pr. 1. juli 2004 efter det kommende studienævnvalg 15. juni.

Alle institutternes afdelinger er medtaget i oversigten, og det er markeret om afdelingen har selvstændig afdelingsleder eller ej. Afdelingsstrukturen skal i øvrigt evalueres i 2005.

Fakultetets daglige ledelse udgøres af dekanen, de to prodekaner og sekretariatschefen.

Oversigt over institutternes centre kan findes på

www.hum.au.dk/fak/tv_centre.htm

Forklaring

PRÆFIKS/FORKORTELTSE
Enhedens navn
Leder

- Præfiks som bruges i FirstClass og/eller til intern post
- Enhedens/nævnets fulde navn. For studienævnene skal dog foranstilles et "Studienævnet for"
- Lederens navn

RÅDGIVNING

Udvalg og koordinatore

- Studieudvalget
- Forskningsudvalget
- Økonomiudvalget
- Koordinator for internationalisering
- Koordinator for biblioteksområdet
- Koordinator for efter- og videreuddannelse

INSTITUTTER

INSTITUTTER

AAL
**Institut for Antropologi,
Arkæologi og Lingvistik**
Institutleder Ton Otto

AFDELINGER

Afdeling for Antropologi og Etnografi
Afdeling for Forhistorisk Arkæologi
Afdeling for Middelalderarkæologi
Afdeling for Klassisk Arkæologi
Afdeling for Lingvistik

STUDIENÆVN

- Antropologi og Etnografi
- Forhistorisk Arkæologi
- Middelalderarkæologi
- Klassisk Arkæologi
- Lingvistik, Finsk og Ungarsk

IFI
**Institut for Filosofi
og Idehistorie**
Institutleder
Morten Raffnsøe-Møller

Afdeling for Filosofi*
Afdeling for Idehistorie

- Filosofi
- Idéhistorie

IHO
**Institut for Historie
og Områdestudier**
Institutleder Jan Ifversen

Historisk Afdeling*
Østasiatisk Afdeling*
Afdeling for Indisk*
Slavisk Afdeling*
Afdeling for Europastudier*
Afdeling for Kønsforskning*

- Historie
- Østasiatisk
- Slavisk
- Europastudier og Kønsforskning

IMV
Institut for Informations- og Medievidenskab
Institutleder Jørgen Bang

- Informationsvidenskab
- Medievidenskab

NOR
Nordisk Institut
Institutleder Peer E. Sørensen

Center for Semiotik*
Peter Skautrup Centret for
Jysk Dialektforskning*
Afdeling for Nordisk Sprog og Litteratur*

- Nordisk Sprog og Litteratur

SLK
**Institut for Sprog,
Litteratur og Kultur**
Institutleder Dominic Rainsford

Afdeling for Engelsk
Afdeling for Tysk
Afdeling for Klassisk og Romansk

- Engelsk
- Tysk
- Fransk
- Italiensk
- Spansk, Brasiliansk og Latinamerikastudier
- De klassiske fag

ÆST (AEST)
Institut for Æstetiske Fag
Institutleder Niels Lehmann

Afdeling for Dramaturgi
Afdeling for Kunsthistorie
Afdeling for Litteraturhistorie
Afdeling for Musikvidenskab
Afdeling for Æstetik og Kultur

- Dramaturgi
- Kunsthistorie
- Litteraturhistorie
- Musikvidenskab
- Æstetik og Kultur

* Afdelingslederfunktionen varetages af institutlederen

Netforlag udgiver studerendes forskning

Er dit speciale fyldt med gode idéer, så kan du måske få det udgivet. Jørn Erslev Andersen fra Litteraturhistorie har publiceret flere specialer på fagets netforlag og er overrasket over det høje niveau

Studerende skal ifølge lektor Jørn Erslev Andersen ikke presses gennem studiet, men have tid til at udvikle fremtidens forskning. Ikke alle studerende med forskerevner vil dog forske. Det er ensomt, lyder begrundelsen.

–Hvornår stopper uddannelsen, og hvornår begynder forskningen, spørger Jørn Erslev Andersen.

Oftest kommer der mere ud af studietidens slid end opgaver og oplæg. Nogle studerende præsterer ligefrem forskning, og det skal frem i lyset, siger Jørn Erslev Andersen.

Svaret, som han selv giver, kræver at smøgen kommer på et af sine sjældne ophold i askebægeret. Hænderne skal være fri til at slå det fast med:

–Uddannelse og forskning flyder sammen, og sådan skal det også være, for de studerende er næste led i fagets fødekæde. Derfor er det afgørende at de får tid og rum til at udvikle sig.

Netforlag i fagets fødekæde

LitteraturHistorisk NetForlag skal ifølge Jørn Erslev Andersen ikke sælge noget. Det skal derimod udvikle faget ved at give plads til spændende, skæve og underholdende idéer. Som fx Jørn Erslev Andersens eget *Truck Haiku*, der ledsages af et billede af to tilsyneladende kopulerende trucks. Jørn Erslev Andersen læner sig godt tilbage mens han taler, og det er ikke til at se på ham at der er en vigtig pointe på vej. Men de mange tryk på stavelserne afslører det:

–Det er helt misforstået når politikere kræver at studerende skal speede deres uddannelser op, for de studerendes kreativitet, ambition og vilje må have tid hvis fagene skal overleve. Alle forskningsbaserede fag er afhængige af at de studerendes idéer udvikler faget og fører det videre!

Ingen forskerkuvøse

Netforlaget skal imidlertid ikke først og fremmest udklække forskere, understreger Jørn Erslev Andersen. Faget skal udvikles i sin helhed, og desuden har ikke alle forfatterne til de publicerede tekster forskerambitioner. Nogle er bare glade for at kunne vise familien at de har lavet noget håndgribeligt, mener Jørn Erslev Andersen.

–Det vigtigste er at teksterne er innovative og inspirerende for både undervisere og yngre studerende. Derfor er forskerpotentialet ikke afgørende – lige nu er der fx lagt tekster op som har fået 10 såvel som 13.

Jørn Erslev Andersen bliver selv ofte inspireret af studerendes tekster, fx specialer, ligesom han gerne kopierer fra dem. Og han kan ikke skjule forventningen idet han fortæller at der snart kommer endnu flere spændende ting op på Netforlaget:

–Så snart teknikken gør det muligt, vil vi ikke bare lægge opgaver og digtsamlinger op på hjemmesiden, men også billeder, slideshows og musik. Og søsterfag i USA, Danmark og i hele Europa har givet tilsagn om at bidrage med lidt af hvert.

Valgte trivsel frem for forskning

Michael Nonboe fik udgivet sit speciale om de buddhistiske aspekter af Dan

Skæve vinkler. Litteraturhistorisk Netforlag vil gerne præsentere skæve vinkler for dets læsere. Billedet fra et af Jørn Erslevs egne bidrag til netforlagets e-publikationer.

Túrells digtning på Netforlaget, og han vurderer at specalet var interessant for Netforlaget i kraft af dets nye idéer:

–Flere gange i studieforløbet bevægede jeg mig rundt i uopdaget landskab, og især i specalet blev der – sagt i al beskedenhed – gravet vigtige og originale ting frem, siger han

Michael Nonboe vurderer at mange studerendes opgaver og specialer udmærket kan betragtes som begyndende forskning, og som han ser det, ligger Netforlagets udgivelser af studerendes tekster i forlængelse af ånden på Litteraturhistorie som er præget af engagerede studerende samt åbne og hjælpsomme undervisere. Men forestillingen om et ensomt liv som forsker har indtil videre afholdt ham fra at søge en p.hd.

–Lige nu er jeg glad for at være i socialt velfungerende arbejdsfællesskaber på forlaget KLIM og som højskolelærer. Lysten til fordybelse har jeg dog stadig, og måske søger jeg tilbage om et par år. Og hvem ved om publikationen af mit speciale kan gøre en forskel i den forbindelse? Under alle omstændigheder ser den jo meget godt ud på papiret, funderer han.

Dahg.

www.litteraturhistorie.au.dk

Kort nyt

Hvem vinder guld i år? – Prisopgaver 2005

Fakultetet har indkaldt forslag til prisopgaver for året 2005. Fristen er sat til 11. maj.
<http://www.au.dk/da/regler/index.cfm?id=t63#t6>

Engelsk på Aarhusiansk

En institutleder hedder "head of institute" og Akademisk Råd hedder Academic Council på engelsk. Universitetet har netop lagt en ny dansk-engelsk terminologiliste på nettet med alle titler og et væld af begreber fra universitetets verden; fx er "to be paid in arrears" den korrekte oversættelse af "at være bagudlønnet".
www.au.dk/da/adm/info/terminologi/terminologi.htm

Engelsk på Jellingsk

Samtidig lader det at CVU Jelling får lov til at kalde sig Jelling University College. Det er en konsekvens af lovforslag L196 om CVU'erne, skriver Forskeren.
www.forskeren.dk

Ny efteruddannelse for museumsfolk

Ministeriet har godkendt fakultetets ansøgning om en ny Master-uddannelse i museologi. Uddannelsen er især rettet mod museumsfolk, og uddannelsen vil blive udbudt første gang i februar 2005.
www.hum.au.dk/museologi

Ander Dræby Sørensen melder om flere og flere studerende, der søger hjælp i studiecenteret på grund af læse- og skrivevanskeligheder

Foto: Iqft

Har du studiemæssige vanskeligheder?

Studiecentret er Aarhus Universitets tilbud til studerende med særlige behov for rådgivning, vejledning og hjælpemidler

*Af Anders Dræby Sørensen
Konsulent, Studiecenter for
studerende med særlige behov*

Målgruppen er studerende, der har

- Studiemæssige problemer på grund af en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse (handicap)
- Anden sproglig eller kulturel baggrund end dansk
- Andre specielle studiemæssige vanskeligheder.

På studiecentret kan man få vejledning med fokus på den enkelte studerendes studiemæssige situation og de studierelaterede problemer.

- Studerende, der har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, f.eks.:
- Blinde og svagsynede
- Døve og hørehæmmede
- Studerende med bevægelsesvanskeligheder
- Studerende med læse-/skrivevanskeligheder ("ordblinde")
- Studerende med psykiske vanskeligheder
- er omfattet af lov om specialpædagogisk støtte

Efter ansøgning på Studiecentret er der mulighed for at få handicapkompenserende støtte (SPS). Støtten vurderes individuelt og i relation til det konkrete fag og studietrin.

Er du interesseret i at vide mere om studiecentrets tilbud, så klik ind på:
www.au.dk/studiecenter

*Studiecenter for studerende med særlige behov,
Aarhus Universitet, Jens Chr. Skous Vej 3,
8000 Århus C, E-post: studiecenter@au.dk,
telefon 8942 2370, fax 8942 2374.*

Stor interesse for den gode fortælling

150 humanister og erhvervsfolk fra ind- og udland var i februar samlet til konference om 'fortællingens genkomst' på Kasernen. Den slags møder kan være med til at nedbryde fordomme mener én af arrangørerne

På reklameplakaten i 14'eren med retning mod banegården står der, at 30-årige Alvaro Porrero har valgt "the denim attitude". Han er semi-professionel surfer, har familie og er dedikeret til sin hobby. Sammen med teksten viser plakaten snapshots fra et liv med hobby, børn og surfing - alt sammen for at sælge to par cowboybukser til 299 kroner.

Reklamen fortæller en lille livshistorie, som skal vinde forbrugernes sympati. Og dét er der penge i. Så mange, at man ligefrem taler om "fortællingens genkomst".

Det var én af årsagerne til, at 150 reklamefolk, organisationskonsulenter, forskere og studerende sad bænket side om side til konferencen "fortællingens genkomst" på Kasernen den 25. og 26. februar.

Interessen kom bag på medarrangør og ph.d.-stipendiat Rasmus Blok fra Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse.

–Storytelling bliver i dag brugt i mange forskellige brancher. Men jeg blev da noget overrasket, da jeg så, hvor mange tilmeldte, der var.

Arrangørerne fik i alt 180 tilmeldinger fra erhvervslivet, fra andre universiteter og helt fra Norge og Sverige.

Samarbejde med HH

Men samarbejdet med Handelshøjskolen er heller ikke uden skyld i de mange interesserede, mener Rasmus Blok.

–Det betyder sikkert også noget, at vi har arrangeret konferencen i samarbejde med Handelshøjskolen. Det sender et andet signal, end hvis vi havde arrangeret den alene. Der er mange fordomme mod humaniora, især i erhvervskredse, siger Rasmus Blok, der ser samarbejdet med Handelshøjskolen som en måde at nedbryde især erhvervslivets fordomme mod humanister.

Men også internt på universitetet er samarbejdet med Handelshøjskolen en øjenoplukker, mener Rasmus Blok.

–Det er godt for vores kandidater at se, at vores viden er anvendelig ude i verden, og at sådanne samarbejde også fokuserer på vores kompetencer og kerneområder af viden, siger Rasmus Blok.

Ud af boksen

Brian Dan Kristensen fra Marselis Marketing var én af deltagerne udefra. Til daglig arbejder han med at finde på historier om alt fra cykler til galopbaner.

Selv om konferencen for ham ikke indeholdt noget revolutionerende nyt, kan han alligevel bruge konferencen til noget i sit daglige arbejde som kreativ chef.

–Man bliver jo ikke bedre til at skabe de gode historier ved at sidde på et kontor hele dagen. Man skal ud af den boks, man sidder i til daglig for at få gang i kreativiteten, siger Brian Dan Kristensen, der selv er uddannet humanist.

Cykler derudaf

Han har netop sendt en kampagne for cykel-firmaet Mosquito af sted. Kampagnens bærende idé er at bruge personlige fortællinger om cykler til at slå cykelmærket fast med.

–Jeg fandt ud af under min research til kampagnen, at cykler er en ekstremt god fælles referenceramme. Vi kan næsten alle fortælle en historie, hvor vores cykler spiller en afgørende rolle, siger Brian Dan Kristensen.

Som led i reklame-kampagnen toner skuespilleren Dick Kaysø for tiden frem i tv-reklamer, hvor han ligefrem snakker med sin cykel. Og på Mosquitos hjemmeside kan besøgende nu skrive om deres bedste oplevelser med cykler. Ifølge Brian Dan Kristensen "vælger det ind med historier om cykler".

Humaniora har sovet i timen

Rasmus Blok har fået mange positive tilbagemeldinger om konferencen. Han er dog lidt ærgerlig over, at humaniora ikke

for længst har været fremme og markere sig på et område som storytelling.

–Her på litteraturhistorie er vi eksperter i den teoretiske forståelse af fortællingen eller det område der hedder narrativitet. Men det noget mere brede område, som kaldes storytelling og indeholder mange andre grene (business, reklamer, historie, journalistik, red.) har vi ladet glide os af hænde, således at vi ikke længere er højborgene her. Men det kunne vi have været, hvis vi havde grebet chancen og ikke var for fintfølede til at arbejde med det mere almene storytelling-begreb, som altså på mange måder ligger udenfor den papirbårne litteratur. Vi er jo ikke kun papirvidenskab, siger Rasmus Blok.

Et nyt område, hvor storytelling er ved at vinde indpas i udlandet, er i sundhedssektoren. Ifølge Rasmus Blok er læger og sygeplejersker også ved at få øjnene op for, at en forståelse for patientens livsfortælling forbedrer kommunikationen.

Her ligger der muligvis et nyt marked for litteratur-folket, mener han, hvis humanisterne forstår at gribe chancen.

lafa

Konferencen var arrangeret af Rasmus Blok fra Akademiet for Æstetikfaglig Forskeruddannelse, Aarhus Universitet, samt Charlotte Albrechtsen og Peter Kastberg fra Handelshøjskolen, Center for Virksomhedskommunikation

Talerne var Marie-Laure Ryan, Université de Genève, Barbara Czarniawska, Göteborg University, Frank Austermühl, University of Mainz, Svend Erik Larsen og Per Aage Brandt, AU og Finn Frandsen, Handelshøjskolen

I Kina rangerer man universiteter...

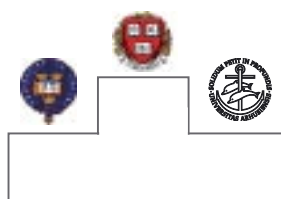
...og ifølge kineserne er Aarhus Universitet mellem de 50-100 bedste i Europa. Men de humanistiske fag indgår ikke i vurderingen

Derimod bliver de naturvidenskabelige fag dækket bredt af undersøgelsens bagmænd fra Shanghai Jiao Tong Universitet. Blandt andet har universiteterne fået points efter antallet af nobelprismodtagere i medicin, økonomi, fysik og kemi. De andre kriterier er antal artikler i tidsskrifterne *Nature* og *Science*, antal ofte citerede forskere samt universitetets samlede præstation i forhold til antal akademikere. Men ingen steder regnes humanisterne med.

Kina ledes af ingeniører

Ifølge Stig Thøgersen fra Afdeling for Østasiatisk skyldes det at mens alle de højtrangerende kinesiske universiteter står stærkt inden for humaniora, så er netop Shanghai Jiao Tong Universitet klart naturvidenskabeligt orienteret. Desuden spiller Kinas ledelse ind:

–Stort set hele Kinas topledelse, inklusive partisekretæren og premierministeren, er ingeniører, og derfor tæller de tekniske og naturvidenska-

belige fag mest på universiteterne i øjeblikket. Det er nok en god grund til at humaniora ikke er regnet med, vurderer Stig Thøgersen.

USA fører suverænt

På den globale top-100 er de europæiske universiteter efter kinesernes vurdering faldet bag af dansen. Her distancerer amerikanske universiteter som Harvard, Stanford, California Institute of Technology og Berkeley klart de europæiske konkurrenter. Netop disse fire universiteter indtager i nævnte rækkefølge de første pladser på den globale liste hvor kun to universiteter fra Europa, Cambridge (5) og Oxford (9), har sneget sig ind på top-10.

I alt er der 500 universiteter på den globale liste, og Aarhus Universitet er her placeret i gruppen 102-151.

Dahg.

Klar, parat, MUS

Hjælp på nettet til udviklingssamtalen

Foråret er mange steder tiden for den årlige medarbejderudviklingssamtale (MUS), og på fakultetets netsted er der god hjælp at hente til at møde godt forberedt op.

På hjemmesiden findes skemaer til den ansatte, både til VIP og til TAP, med spørgsmål som både leder og medarbejder bør tænke over og svare på inden samtalen, ligesom der er gode råd til lederen.

Du finder også de konkrete regler og rammer for MUS på samme hjemmeside. www.hum.au.dk/fak/personale/mus/

Ny million-pris til humanistiske forskere

Nordmændene fylder det "humanistiske hul" blandt Nobelpriserne

Humanistiske forskere kan ikke vinde Nobelprisen, medmindre de springer ud som romanforfattere eller fredsmæglere. Men nu har det norske Storting fyldt "hullet" med "Ludvig Holbergs Minnepris" der med 4,5 mio. norske kr. godt kan måle sig med Nobelprisen.

Det norske Storting står bag, og prisen

vil blive uddelt første gang i december måned. Alle har – frem til 1. maj – kunnet indstille kandidater til prisen, der gives for fremragende videnskabeligt arbejde inden for humaniora, samfundsvidenskab, jura og teologi. Vinderen afsløres i september.

Samtidig bliver der også en særskilt pris, Nils Klim-prisen, på en kvart million norske kroner til en yngre, nordiske forsker på under 35 år.

slam

Humanistiske bøger

Forståelse er en sandhedshændelse

Hans-Georg Gadamer: Sandhed og metode

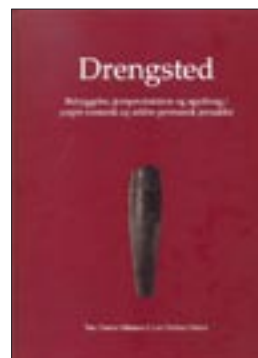
Med oversættelsen af Hans-Georg Gadamer's *Wahrheit und Methode* er et af den nyere europæiske filosofis hovedværker gjort tilgængeligt for de interesserede danskere der ikke har vovet sig i gang med den tyske originaltekst. Gadamer giver i værket ikke blot en epokegørende forklaring af menneskets forståelse. Han arbejder sig også selv frem i en dialog med hovedfigurer i den vesteuropæiske filosofis historie, og dialogen udmønter sig i en række originale nyfortolkninger af fx Platon, Aristoteles, Kant og Hegel. 522 sider. 395 kr. Systime. Oversat af Arne Jørgensen. 2004.

Det' ikke det du siger...

Marie Lund Klujeff: Litteraturens tone. Imellem litteraturkritik og metode

Marie Lund Klujeff beskæftiger sig med det litteraturanalytiske begreb om *tone*. Litteraturens tone er et resultat af et nært samspil mellem sprogets indholdsmæssige og formelle kvaliteter, ofte blot nuanceforskelle i ordvalg og sætningsopbygning, lyder tesen. 103 sider. 148 kr. Aarhus Universitetsforlag. 27. februar 2004

Jernalderens samfund var komplekst og reguleret

Peter Hambro Mikkelsen og Lars Christian Nørbach: Drengsted. Bebyggelse, jernproduktion og agerbrug i yngre romersk og ældre germansk jernalder.

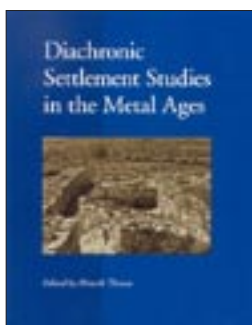
Afdækningen af jernalderlandsbyen Drengsted, der ligger 40 km syd for Ribe, afslører at Danmark rummede komplekse samfund allerede fra år 400. De arkæologiske undersøgelser har blandt andet vist at adgang og kontrol med ressourcerne lå fast, og at jernalderbønderne var i stand til at producere jern som råvare 251 sider, ill. 320 kr. Jysk Arkæologisk Selskab. 2003.

Myter lever længere

John Bale, Mette K. Christensen og Gertrud Pfister (red.): Writing Lives in Sport. Biographies, Life-histories and Methods

Hvorfor sælger Beckham bedre end Zidane og Ronaldo? Hvorfor bringer navne som di Stefano og Puzkas smilet frem på læberne af foboldfans i alle aldre? Fordi de er myter, lyder svaret i denne antologi. Nogle har *star-quality*, andre har ikke, og stjernedyrkelsen gør det til en udfordring at navigere mellem myter og sandheder. I antologien *Writing Lives in Sport* gøres forsøget, ligesom der reflekteres over biografigenren i relation til sportsfolk. Bogen henvender sig især til idrætsforskere. 191 sider. 248 kr. Aarhus Universitetsforlag. 27. februar 2004

Fortiden ses forskelligt

Henrik Thrane (red.): Diachronic Settlement Studies in the Metal Ages

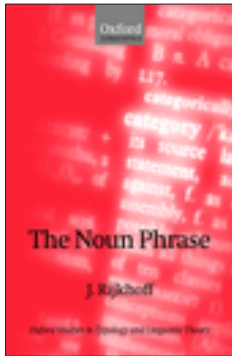
I 2000 samledes en række arkæologer fra hele Europa til workshop på Moesgård for at give forskningsfaringer videre. Alle deltagere havde foretaget langtidsstudier af bebyggelser fra Europas metalalder, særligt bronzealderen, men studierne var forløbet meget forskelligt fra land til land. Målet med denne antologis artikler fra workshoppen er at fremhæve forskelle i forskningstraditioner med henblik på at vise vej til en bredere fælles fremgangsmåde. 140 sider, ill. 248 kr. Jysk Arkæologisk Selskab. 24. februar 2004

Smudslitteratur oversvømmede briterne

Peter Mortensen: British Romanticism and Continental Influences: Writing in an Age of Europhobia

Hvis man tror at kulturudveksling og fremmedangst er nye fænomener, så tager man fejl. Som denne bog af Peter Mortensen, lektor ved Engelsk, dokumenterer, følte briterne sig omkring 1800 oversvømmet med oversættelser af underlødigt litteratur fra kontinentet. Store britiske forfattere som Wordsworth og Coleridge var blandt de foragede, men alligevel lånte de fra de forfattere som de kritiserede. £45. www.palgrave.com/products/catalogue.aspx?is=1403915156

Alle sprog har fælles struktur

Jan Rijkhoff: *The Noun Phrase*

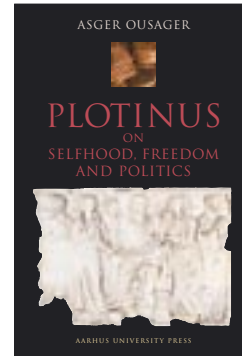
Alle verdens 6000 sprog strukturerer sætninger med navneord ud fra de samme tre principper. Disse principper er tilmed udløbere af en fælles overordnet tilbøjelighed hos sprogbrugere for at lade elementer der hører semantisk sammen, optræde sammen syntaktisk. Uden at gøre brug af hverken formel eller funktionel grammatik undersøger Jan Rijkhoff, professor ved Lingvistik, et repræsentativt udsnit af verdens sprog og når på den baggrund frem til sit overraskende resultat: Alle sprog har fælles struktur. 434 sider. £24.50. Oxford University Press. 8. januar 2004

Klimaets eller kulturens skyld?

Lutz Klassen: *Jade und Kupfer*

Skiftet fra Ertebølle- til Tragtbæger-kulturen har hidtil været forklaret med lokale klima- og miljøændringer eller med sociale forandringer. I *Jade und Kupfer* holder Lutz Klassen luppen over stenalderens store kulturelle udvikling i Europa og undersøger om kulturudviklingen kan være skyld i skiftet fra Ertebølle- til Tragtbæger-kulturen. Bogen er på tysk, men indeholder sammenfatninger på dansk og engelsk. 436 sider, ill. 350 kr. Jysk Arkæologisk Selskab. Aarhus Universitetsforlag. 11. marts 2004

Plotin, selvet og friheden

Asger Ousager: *Aarhus Studies in Mediterranean Antiquity. Volume VI. Acta Jutlandica LXXIX:1. Humanities Series 76.*

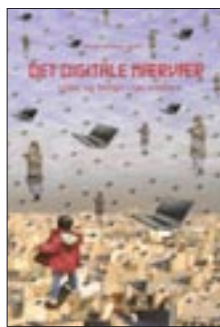
What is an individual? Is the self pre-determined or free? Plotinus (204-70 CE) answers by considering what distinguishes human souls from one another on each level of their unifications with Soul, Intellect and the One. Maj 2004. 350 kr. Aarhus Universitetsforlag.

Fra digt til kanoniseret mesterværk

Mads Rosendahl Thomsen: *Kanoniske konstellationer. Om litteraturhistorie, kanonstudier og 1920'ernes litteratur*

1920'ernes amerikanske litteratur er udgangspunktet for denne bog, men dens perspektiv vider sig ud imod hele verdenslitteraturen. Fx gælder dens svar på spørgsmål som *hvordan dannes kanoner?* og *hvordan virker kanoner?* ikke kun for de amerikanske eksempler. Syddansk Universitetsforlag. 2. december 2003

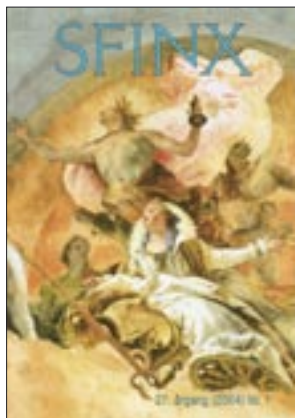
Computeren forandrer kommunikationen

Simon Heilesen (red.): *Det digitale nærvær. Viden og design i nye medier*

I denne antologi er der nye pointer at hente angående tre områder inden for samlebetegnelsen 'computermedieret kommunikation': videndeling i organisationer, netbaseret læring og samarbejde samt design af produkter til computermedieret kommunikation. Fra Aarhus Universitet bidrager Jørgen Bang og Bo Fibiger. 272 sider. 298 kr. Roskilde Universitetsforlag

Omtaler af bøger og tidsskrifter er skrevet af Dahg.

TIDSSKRIFTER

Dyden selv var udsvævende

SFINX, 27. årgang, nr. 1

Jomfru Maria er i kristendommen dyden selv, håndfast eksemplificeret ved jomfrufødslen. Men tilsyneladende har hun en blakket fortid med rituelle samlejer og krigsdanse som hun godt nok deltog i under pseudonymer som Inanna, Istar og Kybele. Rundt omkring i Middelhavsområdet og i den Nære Orient var hun centrum for markante krigs- og frugtbarhedsaspekter, og enkelte steder siges det endda at hun holdt sig helt unge elskere! Men festen sluttede med ét da kristendommen med dens ene, mandlige gud i 391 blev blåstemplet som statsreligion i Romerriget. Marias ublu bedrifter er hovednummeret i dette års første SFINX. 36 sider, ill. 50 kr. *Klassisk Arkæologi*. Februar 2004

Kamp om værdierne i dansk idræt

Sine Agergaard: Struktur og agency i det danske idrætsfelt

Dansk idræt er traditionelt delt op i folkelig breddeidræt og i eliter med fokus på konkurrencer. Opdelingen gør sig imidlertid aktuelt gældende som stillingskrig i det danske idrætsfelt. Med udgangspunkt i teorier af Pierre Bourdieu og Fredrik Barth analyserer Sine Agergaard således forskellen mellem de to dominerende idrætsforeninger DGI og DIF, ligesom hun konkret sammenligner Gymnastik og Idrætshøjskolen ved Viborg med Danmarks Trænerskole i Aalborg. En pointe er at selvom skolerne uddanner efter fastlagte strukturer, så vrider eleverne sig af og til i tøjret. 50 sider. Gratis. *Arbejdsrapport nr. 124 fra Center for Kulturforskning*. 2004

Nye hænder fordeler pengene

Forskningsforum: Årsberetning 2003

Regeringen har taget universitetssystemet ud af klædeskabet som et gammelt sæt tøj for at støve det af, gå det igennem for fejl og skære nye snit hvor det er nødvendigt. Også Forskningsforum, det hidtidige ledelsesorgan for det samlede forskningsrådgivende system, har fået en overhaling, og fra og med 2004 findes det slet ikke mere. I stedet overgår aktiviteterne til de to nyoprettede råd, *Det Frie Forskningsråd* og *Det Strategiske Forskningsråd*. I årsberetningen for 2003 gøres der derfor ikke bare status over året der gik, men også over rådets virke i det hele taget, ligesom bestyrelserne for de nye råd får anbefalinger og lykke til med på vejen. 34 sider. Gratis. *Forskningsstyrelsen, forsk@forsk.dk*, 18. februar 2004

Erhvervslivet venter...

Vandfanget 9. årgang, nr. 1: Nordiskfagets fremtid

Det er en gammel travet efterhånden, men desværre er den stadig aktuel: humanist-arbejdsløsheden. På Nordisk, hvor studerende står bag udgivelsen af *Vandfanget*, arrangerede man en temadag om fagets fremtid, og som opfølgning bringer dette nummer en række indlæg om emnet. Undervisere og cand.mag'ere fra det forjættede erhvervsliv giver deres besyv med, og *Vandfangets* lederskribent konkluderer uden begejstring at man nok må til at erhvervsrette sig. Ellers venter der en karriere som taxachauffør, lyder det bekymret. 104 sider. Gratis. *Nordisk Sprog og Litteratur*. Marts 2004

Lægen under luppen

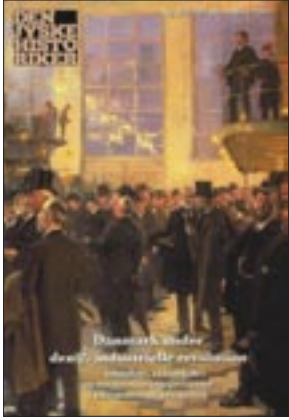
Magasinet Humaniora, nr. 1 (2004): Humanistisk sundhedsforskning

Hvad betyder det for barnløse at den bioteknologiske viden giver mere effektive behandlingsmuligheder, men samtidig bliver mere usikker i sine forklaringer? Hvordan kommunikerer læger med patienter – hvad kræver det af lægen ud over at lytte? Og hvordan lærer læger at være læger? Spørgsmålene er mange og kommer vidt omkring, men de bliver alle adresseret i dette nummer af *magasinet Humaniora* der har tværfaglig sundhedsforskning som tema. Desuden beskrives årets bevillinger fra Statens Humanistiske Forskningsråd, ligesom der gøres status over tendenser i ansøgningerne. 48 sider. 150 kr. *Statens Humanistiske Forskningsråd*. Februar 2004

Hunden er løs!

Aktuelle teaterproblemer 51: Under Langsteds Lup 2

Jørn Langsted, der i denne udgave af skriftserien *Aktuelle teaterproblemer* præsenterer en række bidske klummer fra *Børneteateravisen*, kalder gerne sig selv landsbytosse eller kulturens vagthund. Denne udgivelse indleder han ligefrem med ordene "Så velkommen til Langsteds galehus og hundegård. Vuf." Lysten til harsk provokation har i klummerne, hvor 'teaterråd' og 'teaterlov' ofte er nøgleord, allieret sig med behovet for bidsk kritik af tidens kultur- og teaterpolitik. Ikke mindst får de skiftende kulturministere med grovfilen. 114 sider. Gratis. *Dramaturgi*. Januar 2004.

Krøniken 2: Industriel revolution i Danmark

Den jyske Historiker, nr. 102-103: Danmark under den 2. industrielle revolution – teknologi, videnskab og moderniseringsprocesser i internationalt perspektiv

For hundrede år siden tog den 2. industrielle revolution fart og skabte grundlaget for nutidens globaliserede vidensøkonomi. Denne industrielle revolution var international, men tilpasset forskellige lande fik den individuelle udtryk. I dette dobbeltnummer af *Den jyske Historiker* sættes der fokus på revolutionens danske variant, ikke mindst på italesættelsen og iscenesættelsen af dette moderne teknologiske fremskridt i offentligheden. Dermed redegøres der både for en international industriel udvikling og for et aspekt af Danmarkshistorien.
223 sider. 250 kr. www.denjyskehistoriker.dk. 2003

Erobrer og etnograf på samme tid

Ole Høiris: Alexander den Store. Den kristne etnograf i Østen

Alexander den Store var en frygtet krigsherre, ingen tvivl om det, men han var også en nyttig etnograf. For fra sine togter sendte han beretninger hjem til middelalderens Europa om det Østen der spiller så vigtig en rolle i Biblen: Det var fra Østen at de vise mænd kom til Jesu fødsel, det var her Paradis lå og det var ikke mindst herfra lyset – og dermed Gud – kom. Alexander var dermed blandt de første til at nuancere europæernes syn på Østen som man ellers kun havde hørt omtalt hos antikkens hedninge.
72 sider. *Arbejdsrapporter fra Center for Kulturforskning* nr. 125. 2004

Borges er en uudtømmelig kilde

Variaciones Borges, Journal of Philosophy, Semiotics and Literature nr. 17 (2004)

Borges bjergtager mange med sine filosofiske fiktioner, ikke mindst inden for universitetsverden. Også de lærde enes nemlig om at man hos Borges finder uanede mængder af råstof for tænkning. Derfor udgives der ligefrem et tidsskrift som bærer Borges navn, og dets indhold er ikke kun eksegese. Bidragydere af en håndfuld forskellige nationaliteter eller mere ansøres fx også til at forsøge sig i "the special style of thinking, writing and reading in which Borges excelled." Tidsskriftet udkommer to gange årligt på engelsk, fransk og spansk.
266 sider. 250 kr. *Luis Borges Center for Studies & Documentation, Aarhus Universitet*. 2004

Vinkler på sprogets tider

Tidsskrift for sprogforskning, årgang 1, nr. 1: Tid i sprog

Siden 2000 har Statsbiblioteket arrangeret årlige sprogkollokvier der har tiltrukket deltagere fra sproginstitutioner i Århus, og et konkret resultat ses nu i form af det debuterende *Tidsskrift for sprogforskning*. Hensigten med tidsskriftserien, der vil udkomme to gange årligt, er at skabe attraktive publiceringsmuligheder og et omfattende fordelingsnetværk samt at stimulere forskning. I dette det første nummer kredser ni artikler om sprogets tidsaspekt som belyses i forskellige sprog og ud fra forskellige teoretiske standpunkter.
184 sider. *Statsbiblioteket*. November 2003

Jeg vil Kunsten! Vil Kunsten Mig?

Passepartout, 11. årgang, nr. 22

Kunstneren dør, mens værket, hvis det er godt, kan stå for evigt. Også på andre måder kan kunstneren tabe til sit værk. Hvordan fx mestre værket hvis hensigten er udtrykke det som ikke kan mestres? Paradoxer som dette har hjemsøgt den moderne kunst og har fået kunstere til at afvise eller ligefrem aflive kunstbegrebet, fx ved provokerende at underskrive sit eget liv og kalde det kunst, mens andre overlegent eller selvvironisk opgivende bare har påtaget sig hvervet som Skaberen – som regel velvidende at det er en illusion. *Passepartout* nr. 22 bringer både klassiske og nyskrevne artikler om emnet.
152 sider. 90 kr. *Skrifter for kunsthistorie*. Februar 2004

Når end ikke det bedste rækker

Danmarks Humanistiske Forskningscenter, Årsberetning 2003

Massiv international anderkendelse, fuld tilfredshed fra 97% af stipendiaterne, gode og stadigt flere publikationer, støt stigende opmærksomhed fra befolkning såvel som fra forskerkredse, originale og internationale tiltag. Alt dette tegner et klart billede af en bragende succes for Danmarks Humanistiske Forskningscenter, men det rækker tilsyneladende ikke. Helge Sander har ført kniven, og centeret må lukke til september. End ikke en appel fra forskermiljøer i Holland, England, Italien, Østrig og USA til Videnskabsministeren har kunnet ændre beslutningen.
64 sider. center@humanities.dk eller www.humanities.dk. 2004

Antikken indkredset

Classica et Mediaevalia. Revue danoise de philologie et d'histoire, vol. 54

Tidsskriftet *Classica et Mediaevalia* har sprog og litteratur fra den græske og latinske verden fra før middelalderen som samlende emne. Nummer 54 byder fx på artikler om Homers værker, om den Tredje Hellige Krig, om det athenske demokrati, om Ciceros politiske rolle og om skriftbilledet i romersk poesi. Artiklerne er i dette nummer skrevet på engelsk eller tysk af et internationalt hold af forskere, men også fransksprogede artikler dukker af og til op.
395 kr. www.au.dk/classica. Februar 2004

Der var rift om pladserne

Information fra Nordisk Sommeruniversitet, nr. 2 (2003)

For første gang i lang tid var der rift om pladserne på Nordisk Sommeruniversitet – vel at mærke ikke kun om studiepladserne, men også om at få lov til at undervise. Dermed blev projekterne spidset til. Kampen om at komme på programmet har udmøntet sig i en række vidtfavnende artikler. Man kommer fx omkring webcams, velfærdsforskning, samfundsutopi og borgerløn, medier, skepticisme og fideisme, etikkens og økonomiens genfortryllelse, krop samt teori for politisk handling. Bag i hæftet er der en tilmeldingsblanket til Nordisk Sommeruniversitets sommersession 2004. Måske man skulle melde sig...
28 sider. www.nsuweb.net. 2003

Kalender

Maj

Forelæsning

mandag, 3. maj 2004 kl. 15:00–17:00

A Reluctant European? - Denmark and the Question of European Integration 1945-2004

Thorsten Borring Olesen

The lecture is a part of a series of Jean Monnet Lectures. The series will deal with questions of European integration in general and with Denmark's participation in the process in particular.

The lectures, which all will be taught in English, are primarily directed to students from the Department of Political Science, the Department of History and Area Studies as well as to exchange students. However, students from other departments are most welcome. As a proof of active participation students may obtain a diploma documenting a European dimension in his/her studies. To obtain this diploma participation rate of 80% (participation in at least 10 out of the 12 lectures) is required. Last year more than 150 students from different departments obtained this diploma.

It is possible to register for the Jean Monnet Lectures at the first lecture of the series.

Arrangør: The Jean Monnet Center.

Sted: Bygning 324. Lokale: auditorium 11.

Konference

torsdag, 6. maj 2004 kl. 10:15

Alexandria — a Cultural and Religious Meltingpot

10.15-10.30 Welcome by Jens Krasilnikoff,

Centre for the Study of Antiquity, AU

I. Culture, translation and ethnicity

10.30-11.15 Hanne Roer, University of

Aarhus: Cultural transformation as

translation. Rhetoric in Alexandria.

11.15-12.00 George Hinge, University

of Aarhus: Language and race: on the

discourse of ethnicity in antiquity.

12.00-13.00 Lunch

II. Greek and Roman Alexandria:

13.00-13.45 Minna Skafte Jensen,

University of Southern Denmark:

Homeric Scholarship in Alexandria.

13.45-14.30 Niels Hannestad, University

of Aarhus: The Western Influence as

evidenced in Sculpture.

14.30-15.15 Charlotte Wikander, University

of Lund: Hellenistic Ruler Cult: the role of

the females.

15.15-16.00 Discussion

17.00. Reception at Museum of antiquities,

University of Aarhus

19.00 Dinner at a restaurant downtown

Århus.

Conference organised by the Centre for

the Studies of Antiquity, University of

Aarhus, 6.-7. May 2004

Arrangør: Center for Antikstudier.

Sted: Bygning 420. Lokale: Mødesal II.

Studenternes Hus

Konference

fredag, 7. maj 2004 kl. 10:00–15:30

Alexandria — a Cultural and Religious Meltingpot

III. Jewish and Christian Alexandria:

10.00-10.45 Anders Klostergaard Petersen,

University of Aarhus: Jewish Alexandria

at the Turn of the Common Era.

10.45-11.30 Samuel Rubenson, University

of Lund: From School to Patriarchate. The

Christianization of Alexandria.

11.30-12.00 Discussion

12.00-13.00 Lunch

IV. The City and the Myth of Alexandria:

13.00-13.45 Marjorie Susan Venit,

University of Maryland: Illusion and

Allusion: Theatrical Fiction and Visual

Bilingualism in the Tombs of Ptolemaic

Alexandria.

14.00-14.45 Ahmed Etman, University of

Cairo: Cleopatra VII, Bibliotheca et Pax

Alexandria.

14.45- 15.30 Discussion

Conference organised by the Centre for

the Studies of Antiquity, University of

Aarhus, 6.-7. May 2004

Arrangør: Center for Antikstudier.

Sted: Bygning 420. Lokale: Mødesal II.

Studenternes Hus

Gæsteforelæsning

mandag, 10. maj 2004 kl. 15:00–17:00

European or National Immigration Policy?

Hans Kornø Rasmussen, writer and ph.d. in International Economy

The lecture is a part of a series of Jean Monnet Lectures. The series will deal with questions of European integration in general and with Denmark's participation in the process in particular.

The lectures, which all will be taught in English, are primarily directed to

students from the Department of Political

Science, the Department of History and

Area Studies as well as to exchange

students. However, students from other

departments are most welcome. As a

proof of active participation students

may obtain a diploma documenting a

European dimension in his/her studies.

To obtain this diploma participation rate

of 80% (participation in at least 10 out

of the 12 lectures) is required. Last year

more than 150 students from different

departments obtained this diploma.

It is possible to register for the Jean

Monnet Lectures at the first lecture of the

series.

Arrangør: The Jean Monnet Center.

Sted: Bygning 324. Lokale: auditorium 11.

Paria, kamelsluger eller fisk i vandet - en humanist i det private erhvervsliv

Hvad kommer man rent faktisk til at bruge af det, man har lært gennem sit studie, når ens ønske er at betrede en anden vej end den gængse?

En beretning fra det virkelige liv, om sammenstød og samliv mellem to meget forskellige verdener, og om hvordan det har været muligt at skabe et godt ægteskab.

Gennem oplæg og debat vil Helle Trap Friis belyse, hvordan det er muligt at gøre karriere som magister i det private erhvervsliv. Ud fra mange års praktiske erfaringer vil hun komme ind på emner som kultursammenstød, normer, værdier og holdninger, om forholdet mellem hvad universitetet lærer dig, og hvad du kommer til at arbejde med, om kvalifikationer, videreuddannelse og kunsten at vælge de rette veje - og lidt om hvad det er godt at have med i rygsækken.

Helle Trap Friis er cand.phil. i dramaturgi fra Aarhus Universitet og har siden 1986 været beskæftiget i det private erhvervsliv. Karrieren rummer bl.a. job som HR konsulent, Business Developer, Analysechef og Markedschef ved Tele Danmark, Adm. direktør for tøjfirmaet C'arla du Nord, Chefkonsulent hos Aston Promentor og Salgschef for elselskabet ELRO.

Tid og sted: 11. maj 2004 kl. 17.00-20.00, Århus. Gratis for medlemmer af Dansk Magisterforening (arrangør).

Tilmelding: www.magister.dk/sw14926.asp

Forelæsning
mandag, 10. maj 2004 kl. 13:00–15:00

International Kønsforskning

Wim Lusing, Holland
Creating individualized lifestyles for a new Japan - freedom from marriage, freedom of work and freedom of sexuality.

Arrangør: Historie.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 461. Lokale:

Udsigtssalonen.

Forelæsning
onsdag, 12. maj 2004 kl. 14:15

Complication made imaginable

What it means to be in the web

Torsten Meyer

Æstetisk seminar

Arrangør: Fællesæstetisk forskergruppe.

Sted: Bygning 584. Lokale: 124. Kasernen,

Langelandsgade 139

Forelæsning
onsdag, 12. maj 2004 kl. 13:00–15:00

Some uses of okay in conversations between natives and non-natives

Anette Nissen, Lingvistik

Arrangør: Institut for Arkæologi,

Antropologi og Lingvistik.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 467. Lokale: 220.

Forelæsning
torsdag, 13. maj 2004 kl. 19:30

Kinesisk filosofi

Cand. mag. Klaus Bo Nielsen, Afdeling for Religionsvidenskab

Den nyere tids akademiske interesse for klassisk kinesisk filosofi har ført til, at den nu i sti-gende grad indtager en plads som relevant partner på den nutidige filosofiske scene. Fra i Ve-sten at være opfattet som en samling af løsrevne visdomsord og 'pseudovidenskabelige' iagt-tagelser uden reel signifikans, er kinesisk filosofi i dag blevet et incitament for en kritisk re-fleksion over de antagelser, der ligger til grund for vores egen tænkning.

I dette foredrag vil Klaus Bo Nielsen give en introduktion til den righoldige kinesiske filosofi-tradition, der tydeligvis indeholder elementer, som også findes i den vestlige filosofi, men og-så byder på særlige kinesiske anskuelser af mennesket, samfundet og naturen. For medlemmer er der gratis entre. For ikke-medlemmer koster det 20 kr. per arrangement.

Arrangør: Filosofisk Forening.

Sted: Bygning 411. Lokale: 329.

English Research Seminar
torsdag, 13. maj 2004 kl. 13:15

Secular Criticism and Secularization

Vincent Pecora, UCLA

Secular criticism, as elaborated by Edward Said, is built on the idea that cultural difference can and must be superseded by various strategies of contrapuntal reading. Despite its trenchant analysis of Western imperialism, however, this cosmopolitan strategy still identifies itself with Enlightenment humanism, which is to say it is unprepared to deal with either the meaning or the continuing, asymmetrical processes of secularization itself. This latter problem has been raised with particular force recently by Talal Asad, though Asad's arguments would seem to embrace forms of religiously based cultural difference that undermine the Enlightenment idea of universal moral imperatives, such as human rights, which have been a salient feature of transnational, anti-imperial discourse. I will address these competing claims and some of the paradoxes they embody.

Vincent Pecora is Professor of English, Director of the Center for Modern and Contemporary Studies and Director of the Humanities Consortium at the University of California, Los Angeles. Prof. Pecora's homepage: www.english.ucla.edu/faculty/PECORA/

dominic.rainsford@hum.au.dk

Arrangør: Institut for engelsk.

Sted: Bygning 467. Lokale: 415.

Gæsteforelæsning
søndag, 16. maj 2004 kl. 14:00–15:00

Det levende fællesskabs forvandling – fra sved til svale

Billedkunstner John Olsen

Kærnen i John Olsens kunst er naturen, naturens gang og det skæbnefællesskab, som mennesket har med naturen.

Det manifesterer sig i en kunst, hvor eksistentiel inderlighed og livsbekræftende frodighed blander sig med erkendelse af sammenhængen mellem vækst og forfald, og dermed al tings begyndelse og ende.

John Olsens billeddigt, der afslutter den nye udstilling om Grauballemanden, er et fint eksempel på denne opfattelse af kunstens væsen som uløseligt forbundet med naturens skaberkraft.

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Moesgård Museum.

Sted: Bygning 4200 (Moesgård Museum).

Synlighedens betydning

Konferencen *Italo Calvino: Painting with Words, Writing with Pictures* sætter fokus på relationen mellem ord og billede i den italienske forfatter Italo Calvinos forfatterskab. I forbindelse med konferencen, der beskæftiger sig med litterær synlighed i et tværvideenskabeligt perspektiv, vises udstillingen *Synlighedens betydning* i Galleriet på Det Kongelige Bibliotek.

Foredragsholdere: bl.a. Lene Waage Petersen, København; Douglas Hofstadter, Indiana; Franco Ricci, Ottawa; Marco Belpoliti, Milano

Tid: 26.-28. maj 2004

Sted: Blixensalen, Det Kongelige Bibliotek, Søren Kierkegaards Plads 1

Tilmelding: senest 1. maj 2004 mod konferencegebyr på kr. 100 til Danmarks Humanistiske Forskningscenter

Arrangør:

Danmarks Humanistiske Forskningscenter · Vimmelskaftet 41A, 2
1161 København K · Telefon 35 32 39 20 · e-mail: center@humanities.dk

Konference
mandag, 17. maj 2004 kl. 11:00–17:00

Treogtyvende tværfaglige vikingesymposium

Flere forskellige foredragsholdere, if programmet

Program

11.00 Velkomst

11.10 Jens Peter Schjødt: Fra myte til ritual – initiationssymbolik i nordiske myter

11.50 Pernille Hermann: Mundtlige og skriftlige genealogier i den norrøne kultur

12.30-13.30 Frokost

13.30 James Graham-Campbell, University College London The Archaeology of the Great Army

14.20 Nils Milman, Rigshospitalet:

Evidence that Vikings spread the haemochromatosis Gene C282Y from Scandinavia to other parts of Europe

14.45-15.15 Kaffepause

15.15 Linzi Simpson, Margaret Gowen and Co Ltd, Archaeological Consultants and Project Managers, Dublin: Excavations in Viking Dublin: the 9th century evidence begins to unfold

Afsluttende diskussion

Ønskes frokost i kantinen bedes

tilmelding hertil være sket senest 10.

maj 2004 til Gerd Møller, Afdeling for Middelalderarkæologi, tlf 89424605 eller mail: markgm@hum.au.dk

Arrangør: Center for Vikingetids- og Middelalderstudier.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning Moesgård. Lokale:

Foredragssalen på Moesgård. Bus nr. 6

går lige til Moesgård. Køretid fra byen ca. 20 minutter.

Gæsteforelæsning

søndag, 23. maj 2004 kl. 14:00–15:30

Stillehavets vikinger

Stud.mag. Steffen Dalsgaard, Afd. for Etnografi og Socialantropologi

For indbyggerne på Admiralitetsøerne i Papua Ny Guinea har kommunikation og handel mellem de forskellige øer

været en nødvendighed for at tilegne sig de redskaber og levnedsmidler,

man behøvede til livets opretholdelse. Nichen som køb- og plyndringsmænd

har traditionelt set været udfyldt af de landløse Titan-folk på grund af deres

overlegne sejlkundskaber.

Med lysbilleder og filmklip fortæller

Steffen Dalsgaard om Titan-folkets

levevis og om de store udrigger-kanoers betydning for deres samfund og position

blandt de andre folk i ø-samfundet.

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Moesgård Museum.

Sted: Bygning 4200 (Moesgård Museum).

Konference

torsdag, 27. maj 2004

Ninth Nordic Conference for English Studies

The Nordic Association for English Studies exists to further research and university-level teaching in the Nordic countries in the language, literatures and societies of the English-speaking world. This is done by organising triennial conferences in the various Nordic countries. The Association has no fixed membership; all who are involved in the study and teaching of English at university level in the Nordic countries are entitled to participate in its activities. It is affiliated to ESSE, the European Society for the Study of English, and this enables members of English Departments in the Nordic countries to participate in the activities of that organisation.

The triennial Nordic Conference for English Studies usually attracts 120-150 participants from the Nordic area, though the signs are that the numbers will be greater this time. Participants from other countries are also welcome.

Five plenary speakers have been invited. Professor Nicholas Canny of the National University of Ireland, Galway, is Head of the Department of History at Galway and Director of the Centre for Human Settlement and Historical Change. Professor Andrew Hadfield has recently taken up a new appointment at the University of Sussex; his research interests include Anglo-Irish literary relations; literature and politics; and Renaissance poetry and prose. Professor Graham Huggan has been Professor of English and Postcolonial Studies at the University of Munich since 1997; he will shortly be taking up a chair at the University of Leeds. Neil Smith is Professor of Linguistics at University College London, where he has been Head of the Linguistics Section since 1972.

Finally, Rose Tremain is a distinguished writer of historical novels, including *Music and Silence*, which is set in the court of Christian IV of Denmark.

There will be specialised workshop sessions on a range of topics in the fields of literature, language, media, area studies, language teaching, history and culture. Details of the workshops can be found on the conference web site.

In addition, there will be individual papers and poster presentations on a wide variety of subjects. The deadline for submission of papers has now passed, but late submissions will be considered if there is space on the programme for them. There will also be a full social programme.

The conference is being generously supported by the Danish Research Council for the Humanities and the Aarhus University Research Foundation. Mere på: www.hum.au.dk/engelsk/naes2004.

Arrangør: Department of English & the Nordic Association for English Studies.

Juni

Konference

torsdag, 3. juni 2004 kl.

Kognition og erkendelse i religiøs narrativitet – en konference inden for satsningsområdet: Religiøs narrativitet, kognition og kultur v. Religionsteoretisk Laboratorium

Invitation til konferencedeltagelse med eller uden oplæg

Ét af satsningsrådets hovedformål er at udforske, hvorledes religiøs narrativitet udgør et bindeled mellem kognition og kultur, eller sagt på en anden måde: mellem individ og samfund. Nyere kognitionsforskning synes at understrege den formative rolle, som kultur har på den enkelte kognitive udvikling dels gennem de somatiske og følelsesmæssige bånd til nærmeste familie og dels gennem deltagelse i et fælles symbolsk univers, primært gennem sproget, men også gennem religiøse og andre symbolske systemer. Konferencen sætter fokus på, hvorledes religiøs narrativitet - forstået som fælles fortællinger - styrer såvel individuelle kognitive processer som gruppe processer. Der sættes således fokus på forholdet mellem kognition, bevidsthed, erkendelse, sprog, fælles identitet, socialpsykologiske processer mv.

Der lægges op til forskellige tilgange til emnet: neurologiske og psykologiske, antropologiske og sociologiske, religionsvidenskabelige og tekstteoretiske, teologiske og filosofiske. Emnet kan belyses empirisk og/eller teoretisk. Vægten kan lægges på individ, narrativitet eller kultur og samfund. Et andet væsentligt empirisk felt består i at undersøge, hvad religionerne selv siger om den menneskelige kognition og erkendelse.

Konferencesprog: dansk

Oplæg: 30 min inkl. diskussion

Informationer ved tilmelding:

Navn, postadresse, e-mail adresse.

Tilkendegivelse om deltagelse i festmiddag og den afsluttende frokost.

Titel på evt. oplæg samt abstrakt på ca. 10-15 linjer.

Tilmeldingsfrist: senest den 3. maj 2004.

Tilmelding: geertz@teologi.au.dk

Deltagelse er gratis.

Satsningsområdet inviterer til fredagens festmiddag og den afsluttende frokost om lørdagen, ligesom der vil være kaffe/te i pauserne. Øvrige omkostninger er på egen regning.

Sted: Lokale: Aud. 2. Det Teologiske Fakultet

Forelæsning

søndag, 6. juni 2004 kl. 14:00–15:00

Kroppens intelligens – når tingene taler til os

Hjerneforsker Kjeld Fredens

Ting udfordrer os kropsligt og intellektuelt. Øksen i hånden, potterne ved bålstedet, nålen og tråden har været læremestre i en meget stor del af menneskets udvikling; i dag er det andre ting. Vi registrerer ikke bare tingen med vore sanser, vi forestiller os, hvad den er, og hvad den kan bruges til. Ser vi stenøksen i en montre, har vi allerede grebet om den i vore tanker og taget den i brug. Kjeld Fredens fortæller om, hvordan vi tænker med kroppen.

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Moesgård Museum.

Sted: Bygning 4200 (Moesgård Museum).

Forelæsning

søndag, 13. juni 2004 kl. 14:00–15:00

Udveksling og fester i Manus, Papua Ny Guinea: før og nu

Professor Ton Otto, Afd. for Etnografi og Socialantropologi

Udveksling af gaver og tjenester er centrale for sociale relationer i Papua Ny Guinea. De præger såvel arbejdet i dagligdagen som de festlige ceremonier, der organiseres for at betone status og sociale forhold mellem individer, familier og slægtskaber.

I foredraget, hvor der vises lysbilleder og videoklip, fortæller Ton Otto om kontinuitet og forandring i fester og udvekslingsforhold på en lille ø i Manus og viser, hvordan han selv blev en del af de lokale netværk igennem deltagelse i forskellige ceremonier.

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Moesgård Museum.

Sted: Bygning 4200 (Moesgård Museum).

Valg

tirsdag, 15. juni 2004

Valg til Akademisk Råd og til alle studienævn på Det Humanistiske Fakultet

Mere på: www.au.dk/da/2004/valg/

Forelæsning

søndag, 20. juni 2004 kl. 11:00–12:00

Tidlige danske møller

Civilingeniør, cand.mag. Jørn B. Lund
I anledning af den 10. danske mølledag holder civilingeniør og arkæolog Jørn B. Lund foredrag om middelalderens mølleteknologi set fra en arkæologisk synsvinkel.

Gratis adgang

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Moesgård Museum.

Sted: Lokale: Pejsestuen. Moesgård Skovmølle

Juli

lørdag, 24. juli 2004 kl. 10:00–17:00

Vikingetræf ved Moesgård Strand

Det årligt tilbagevendende Vikingetræf er et marked, hvor der købes og sælges, spises og drikkes, og hvor der er teltplads med boder og aktiviteter.

Ryttere viser hestenes formåen, og lokale og udenlandske vikinger udkæmper drabelige slag.

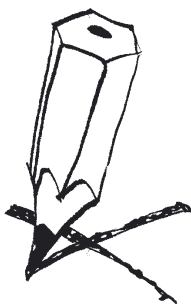
Arrangementet foregår lørdag d.24/7

kl.10-17 samt søndag d.25/7 kl.10-17

Mere på: www.moesmus.dk

Arrangør: Moesgård Museum.

Sted: Moesgård strand

Oktober

Konference

fredag, 1. oktober 2004

Excavating the Mind: Cross-sections through culture, cognition and materiality

Excavating the Mind sætter fokus på forholdet mellem menneskets kognition og dets materielle kultur. Initiativet til konferencen er arkæologisk, men arrangementet henvender sig til alle discipliner, der beskæftiger sig med kulturel praksis og kognition. Konferencen vil således inkludere bidrag fra arkæologi, filosofi, religionsvidenskab, semiotik og socialantropologi.

Foredragsholdere (listen er endnu ikke komplet):

Per-Aage Brandt, Terje Gansum, Chris Gosden, Mads Holst, Tim Ingold, Mads Jessen, Niels Johannsen, Andrew Jones, Carl Knappett, Lambros Malafouris, Steven Mithen, Deborah Olausson, Robert Preucel, Colin Renfrew, John Robb, David Warburton.

Nærmere information i næste nummer af CfK Nyt.

Arrangør: Center for Kulturforskning.

Sted: Auditoriehuset, auditorium 2.

HUSKAT

Senest tilkomne arrangementer samt rettelser, se kalenderen online på www.hum.au.dk/nyheder/kalender

Nye udstillinger på Moesgård Museum

Menneskekroppen bliver åbnet på Moesgård

Grauballemanden er Moesgård Museums mest kendte krop, og han bliver fra 14. maj omgivet af en allestedsnærværende udstilling af menneskekroppen.

Det er kunstprojektet "ENIGMA – den menneskelige krop", der tager såvel udstillinger og museets park i brug. Bag projektet står Århus-kunstnere, der gerne vil udfordre den normale museumsoplevelse.

Fra samme dag kan gæsterne begynde at opleve skibsbyggere fra Papua Ny Guinea, der går i gang med at bygge en stor havgående sejlkano.

Moesgård Museum

Åbent alle dage kl. 10-17 (april-oktober)

Entre 45 kr., studerende 35 kr.

www.moesmus.dk

ENIGMA

– den menneskelige krop

En anderledes udstilling. 14. maj-1. august 2004

"I mennesket er skabning og skaber forenet. I mennesket findes stof, brudstykke, overflod, ler, skidt, vanvid, kaos; men i mennesket findes også skaberen, formeren, hammerstyrken, den guddommelige betragter og den syvende dag." Således skriver Nietzsche et sted om mennesket.

De århusianske billedkunstnere Vibeke Lawaetz, Ieva Vitola Lindqvist, Bjørn Kromann Andersen, Ole Lindqvist, Thomas Andersson og den lettiske videokunstner Volde-mars Johansons vil i et usædvanligt samarbejde med Moesgård Museum give hver deres bud på emnet.

Formålet er at udfordre den "normale" kunst- og museumsoplevelse og forbinde den med andre perspektiver: det historiske, det etnografiske og det kulturelle, der er museets perspektiv, og det subjektive, det fabulerende og det sindbilledlige, der er kunstens.

Hele Moesgårds område tages i brug – parken, gården, udstillingerne, hvor hver kunstner ud fra netop sin idé og med sine foretrukne materialer giver sit kunstneriske bud på den menneskelige krop og dens iboende egenskaber – det sanselige, udtryksfulde, sårbare, gådefulde og forgængelige.

Foto: sløtt

Moesgård Museums permanente udstilling har i det forgangne år gennemgået store forandringer. Udstillingerne om Danmarks stenalder og vikingetid kan fortsat ses, mens de tidligere afsnit om bronzealder og jernalder nu er afløst af udstillinger om to velundersøgte jernalderfund: Grauballemanden og krigsbytteofringerne fra Illerup Ådal (billedet).

Yumi Bildim Kanu – en sejlkano fra Papua Ny Guinea

14. maj-1. august 2004

Foto: Moesgård Museum / Tor Otto

Store havgående sejlkanoer har gennem århundreder været det vigtigste transportmiddel mellem Admiralitetsøerne i Papua Ny Guinea. I de seneste år har moderne speedbåde gradvist erstattet de traditionelle kanoer, og der er i dag kun få tilbage. Kanoerne har dog stadig stor betydning for folks selvforståelse som en del af deres kulturelle arv.

I maj og juni vil fem bådebyggere fra Manus i Papua Ny Guinea bygge en 8 meter lang havgående sejlkano inde

i udstillingslokalerne på Moesgård. Byggeriet foregår med traditionelle teknikker og lokale materialer, der er sejlet til Danmark i løbet af vinteren. Museets besøgende vil kunne følge byggeriet, spørge og være med, når kanoen sidst i juni sættes i vandet fra Moesgård Strand.

Når båden har vist sin sejldygtighed, vender den tilbage til museet, hvor den kan ses i udstillingen til og med 1. august.

Rudi (Thomsen) in memoriam

Af Erik Christiansen
Docent, Institut for Historie og
Områdestudier

Med Rudi (Thomsen)s død mandag den 29. marts er en epoke forbi. Rudi, som aldrig blev kaldt andet, blev født i Randers den 21. juli 1918 som søn af en tapetserer og tilhørte i sin gymnasietid den rebelske socialdemokratiske ungdom sammen med bl.a. Jens Otto Krag. En kreds af Randersborgere fik blik for hans lysende begavelse og gik sammen om at bekoste hans uddannelse. I 1936 kunne han således begynde at studere historie, latin og græsk kultur på det endnu unge Aarhus Universitet, hvorfra han blev cand.mag. otte år senere efter bl.a. et studieophold i Rom midt under krigen.

Allerede i sin studietid blev han kendt for sin utrolige flid og sin uforlignelige lyst og evne til at kaste sig over historiefagets selv vanskeligste evner, og allerede i 1947 disputerede han som Danmarks yngste dr.phil. nogensinde. To år efter fulgte ansættelse som museumsinspektør på *Den Kongelige Mønt- og Medaillesamling*, som han efterhånden gjorde helt menneskelig efter at være blevet taget til hjertet af den ellers så berygtede Georg Galster. Det var også her, han opnåede sit internationale ry for sine arbejder om romersk møntvæsen, især *Early Roman Coinage I-III*, der grundigt og solidt fremlagde alle eksisterende vidnesbyrd om de tidlige romerske mønter, og hvor han opstillede en banebrydende ny kronologi for dem.

I 1957 søgte han og fik et professorat i "oldtidens og middelalderens almindelige historie" ved

Aarhus Universitet og blev således den første århusiansk uddannede historiker, der blev professor i historie og Danmarks anden professor i oldtidshistorie. Han overtog dermed arven fra Johan Plesner og Adam Afzelius, der ved deres tidligere virke havde gjort en høj prioritering af oldtidens og Europas tidlige historie til et særkende ved historiestudiet i Århus til forskel fra universitet i København.

Bedømmelsesudvalget havde som sit eneste kritikpunkt bemærket, at Rudi ikke havde dokumenterede erfaringer som universitetslærer, og det var vel det, der bevirkede, at han kastede sig ud i denne opgave med stor energi og entusiasme uden selv at have blik for, at hans ofte håndfaste formuleringer gjorde ham "skolemesteragtig" i mange studenters øjne. Til gengæld var han en meget populær leder af ekskursioner til Middelhavsverdenen, hvor mange grækere og italienere forundredes over, at den adrætte og energiske mand i korte bukser og let sommerbluse var studenternes professor!

I de følgende år befæstede og øgede Rudi sin internationale anerkendelse bl.a. ved bøger om andre oldtidshistoriske emner, hvor der især er grund til at fremhæve King Servius Tullius fra 1980, der vel fremtræder lidt gammeldags i sit materielle kildesyn, men klart og forståeligt endevender alt, hvad vi har, og alt, hvad der er blevet skrevet om denne konge fra Roms legendariske tidlige tid. Hans energi udfoldede sig også på dansk. Han var redaktør og undertiden selv forfatter af utallige gymnasialærebøger og -kildehæfter, og en bredere offentlighed havde stor

glæde af Gyldendals opslagsbog Historien fra 1970.

Ved professor Bøggild-Andersens pludselige død i 1967 blev Rudi som nu anciennitets-ældst professor formand for den "Historiske Faggruppe", der var rygraden i det, der blev til "Historisk Institut" ved styrelseslovens indførelse i 1970, og da han i 1971 vendte tilbage fra et års gæsteforskningsophold ved University of Illinois, var det et udbredt ønske blandt kollegerne at vælge ham til institutbestyrer. Studenterne slog sig i tøjet, men lærte snart at værdsætte hans effektivitet som administrator og hans vilje til at nå til løsninger, også hvis de stred imod de ofte bastante synspunkter, han først havde forfægtet, og for det voksende antal sekretærer var han ofte en elsket patriark, som vel var krævende, men som man altid vidste, hvor man havde. Rudi har således en stor andel i æren for, at Instituttet kom forholdsvis uskrammet igennem 70'ernes voldsomme modsætninger og stridigheder.

I 1986 lod han sig pensionere, men lod sig ikke hvile på laurbærene. Han sad fortsat hver dag på sit kontor, undrede sig ofte over, men blandede sig aldrig i efterfølgerens dispositioner og kastede sig ud i nye opgaver, som især bestod af bøger på dansk om mangfoldige emner, som fik en stor læserskare. Pludselig kunne telefonen ringe: "Det er Rudi. Kan du ikke lige fortælle mig, hvordan det var med..." Det vil ikke ske mere, og det er helt underligt; men tilbage står mindet om Randers-drengen, der fra små kår fik en flot karriere og et langt, energisk liv som professor i oldtidshistorie ved Aarhus Universitet.

Globalisering er ikke noget nyt

Den nye forskningsprofessor i forhistorisk arkæologi på Aarhus Universitet, Helle Vandkilde, skal bruge de næste fem år på at undersøge, hvordan overklasserne i stenalderens og bronzealderens samfund var bærende for datidens globalisering. Hun mener, at fortidens overklasser på mange måder kan sammenlignes med nutidens.

Normalt forbinder vi ordet globalisering med internet, flytrafik og multinationale selskaber. Men allerede i sten- og bronzealderen foregik der i perioder en livlig udveksling af både varer og ideer, som havde mange lighedstræk med vore dages globalisering.

–Vi kan se af de fund, man har gjort mange steder i Europa, at der tydeligvis har været perioder af opgangstider, hvor datidens befolkninger har kommunikeret meget aktivt på tværs af store afstande, fx henover Østersøen, fortæller Helle Vandkilde.

Ligesom vi i dag alle render rundt i jeans med mobiltelefon i lommen, skete der dengang materielle og kulturelle påvirkninger fra det store udland.

–Man begynder fx at dekorere krukker og stridsøkser på samme måde, som andre steder. Et andet eksempel er bronzen. Den viden om bronze-forarbejdning, man opbygger, bliver oprindeligt hentet hjem fra andre steder i Europa. Der er masser af eksempler, understreger Helle Vandkilde.

Samtidig ser man, at de lokale samfund integrerer de globale påvirkninger i deres egne traditioner.

–De forskellige påvirkninger udefra får ofte et lokalt islæt. Meget tyder på, at der altid sker en lokal fortolkning af det globale, når det bliver optaget i en lokal sammenhæng, siger Helle Vandkilde.

Eliten dengang og nu

Og noget tyder ifølge Helle Vandkilde på, at globalisering var båret af fortidens overklasser.

–Det ser ud som, at de sociale eliter altid har identificeret sig med den globale elite. Det var sikkert en måde at lægge afstand til de lavere sociale lag på inden for det lokale samfund, forklarer Helle Vandkilde.

Hun er ikke bange for at drage en direkte parallel til nutiden, hvor det ofte også er blevet hævdet af globaliseringens kritikere, at fænomenet opdeler de nationale samfund i en elite og en underklasse. Aktualisering af forskningen er én af hendes kongstanker.

–I det hele taget mener jeg, at det er meget vigtigt for arkæologien, at vi aktualiserer vores forskning. Det er gennem aktualisering, at fortiden får bud til vores tid og bliver vedkommende, siger Helle Vandkilde.

–Det kunne arkæologien godt blive bedre til, siger Helle Vandkilde.

*Dr.phil. Helle Vandkilde
Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik
Direkte telefon 8942 4623*

To nye forskningsprofessorer

Helle Vandkilde (tv.) og Marianne Pade (th.) fik begge den 20. februar tildelt et forskningsprofessorat af Statens Humanistiske Forskningsråd.

Pressemeddelelse på www.hum.au.dk/nyheder/2004/0220prof.htm

Ny professor vil forske i brev-skrivning

Vi ville alle være bedre til at skrive jobsøgninger i dag, hvis vi viste dt mere om, hvordan

de lærde i antikken og i renæssancen skrev breve til hinanden, mener den nye forskningsprofessor i klassisk filologi på Aarhus Universitet, Marianne Pade.

For de fleste af os er det at skrive et brev eller en e-mail en ganske naturlig ting. Men faktisk er det en kommunikationsform, som har sine rødder helt tilbage i antikken, og som er speciel for den vestlige kultur.

–Vi kan følge den særlige kommunikationsform, som knytter sig til brevskriveriet, helt tilbage fra antikken, op gennem renæssancen og videre til romantikken. Selv om sprogene ændrer sig fra oldgræsk til latin og siden til de nationale sprog gennem perioderne, overlever brev-formen med dens særlige regler for tituleringer, disposition og emnevalg, forklarer Marianne Pade.

Ofte bliver brevene til små essays, hvor brevskriveren reflekterer over livet, døden og kunsten. Brev-formen bliver en selvstændig litterær genre, som undertiden udvikler sig til hele litterære værker.

Vi kender dem bl.a. fra den romerske filosof Seneca, fra renæssance-humanisten Francesco Petrarca og fra vores hjemlige romantiker og filosof Frederik Sibbern.

Et studie i dygtig kommunikation

Men samtidig er brevskriverne uhyre bevidste om deres modtager.

–Brevskriverne vil altid opnå et bestemt resultat med deres breve. De vil over for en bestemt modtager fremstille sig selv i et bestemt lys. Brevet er et middel til at fremstille sig selv med. Nøjagtig, som vi forsøger i en jobsøgning, siger Marianne Pade.

Og de raffinerede brevskrivere har gjort deres research grundigt.

–De har tydeligvis et nøje kendskab til deres modtagers univers og tænkemåde. Og de ved, at de skal sammentænke hvert eneste ord med modtagerens for at opnå den største effekt. Det er i allerhøjeste grad retorik på højt plan, forklarer Marianne Pade.

Hun mener, at vi kan lære af den gamle brevkunst. Især falder den store arbejdsløshed blandt humanister hende ind.

–Hvis alle humanister var lidt mere bevidste om de her ting, når de sendte en jobsøgning, så tror jeg vi havde en mindre ledighed, siger Marianne Pade.

lafa

*Marianne Pade
Institut for Sprog, Litteratur og Kultur
Direkte telefon 8942 2062*

Navne

Præsentation

Asger Ousager, adjunkt
1.1.2004-31.12.2005,
eksternt finansieret

Min baggrund er fortrinsvis filosofi, som jeg har undervist i ved Københavns Universitet og i sin tid tog en magisterkonferens i ved Aarhus Universitet efterfulgt af en PhD-grad ved King's College London.

Desuden har jeg taget et par sidefag, heriblandt i historie, oldtidskundskab og religionsvidenskab.

De næste to år forsker jeg som adjunkt i platonismen og nyplatonismen, fortrinsvis Plotin. Jeg har til hensigt at præsentere visse logiske strukturer klarere end hidtil gjort. Ude i verden har værdsættelsen af nyplatonismen lidt af flere grove misforståelser, mens nyplatonismen i lange tider herhjemme nærmest har været bevidst miskendt. Det er lidt trist, når nyplatonismen snart sagt udgør eneste rationelle fællesnævner for såvel jødisk, kristen som muslimsk teologi og altså kunne medvirke til at bringe fred, hvor der nu hersker almindelig ophidselse eller lige frem væbnet strid. I ønsket om til dels at råde bod herpå, udgiver jeg på Aarhus Universitetsforlag dette forår bogen "Plotinus on Selfhood, Freedom and Politics", der, som titlen fortæller, har mennesket som emne, mens emnet for den næstkommende bog, som bliver resultat af min igangværende forskning, er verden som

Foto: slami

helhed eller mere nøjagtigt de kategorier eller principper, der ifølge platonismen ligger til grund for samme. Her vil jeg bl.a. gennemgå Plotins stort anlagte, underfundige og oftest stærdeles spydige kritik af Aristoteles, stoikerne og de mere åbenlyse materialister.

Stoffet er i sagens natur overvældende. Eftersporingen af Plotins egne løsningsforslag afslører imidlertid en tvingende, logisk dybdestruktur. Min ansættelse bekostes af Statens Humanistiske Forskningsråd.

*Adjunkt Asger Ousager
Afdeling for Klassisk og Romansk (Oldtids- og Middelalderforskning), Institut for Sprog, Litteratur og Kultur, Nobelparken 461-328, tlf. 8942 6415. ousager@hum.au.dk*

Ny adjungeret professor i middelalderarkæologi

James Graham-Campbell, adjungeret professor i Middelalderarkæologi
1.1.2004-31.12.2008

Professor emeritus James Graham-Campbell fra University College London er for en femårig periode udnævnt til adjungeret professor i middelalderarkæologi ved Aarhus Universitet. Hans aktuelle forskning omfatter blandt andet den største kendte vikingesølvskat fra England, Cuerdale-skatten på 42 kg, samt Skotlands vikingegrave. Desuden arbejder han på et oversigtsværk om vikingetidens kunst og er medarbejder på et værk om Europas middelalderarkæologi.

Den 57-årige professor er uddannet ved Trinity College i Cambridge, Universitetet i Bergen og University College London. I 1973 blev han ansat ved University College London, hvor han i 1991 blev udnævnt til professor. James Graham-Campbell er blandt andet Fellow of the British Academy og Society of Antiquaries of London.

Ansættelser og fratrædelser

Antropologi, Arkæologi og Lingvistik

Birgit M. Rasmussen, akademisk medarbejder, fratræder 29.2.2004

Filosofi og Idehistorie

Linda Barclay, lektor, 1.3.2004
Tore Eriksen, lektor, fratræder 1.2.2004

Sprog, Litteratur og Kultur

Merete Birkelund, lektorvikar, 1.3.2004-31.12.2006

Æstetiske Fag

Karina Lykke Jeppesen, forskningsassistent, fratræder pr. 1.2.2004

Gerd Møller 25-års jubilæum

1. maj 2004 har kontorfuldmægtig Gerd Møller, Institut for Antropologi, Arkæologi og Lingvistik, været ansat 25 år på Aarhus Universitet – først på Økonomisk institut og studienævn, derefter på Juridisk studienævn, og fra 1995 på Afdeling for Middelalderarkæologi. Hun bliver fejret onsdag den 5. maj fra kl. 15 i afdelingens lokaler på Moesgård. Kolleger og andre samarbejdspartnere er varmt velkomne.

De største fejl...

Foto: slam

40 cm. Fra dansk "æ" til Gatesk "ae"

Når det er størrelsen, det kommer an på

Det er enhver redaktørs skræk at overse en graverende stave- eller trykfejl på forsiden. Jo større typer, jo værre. Og derfor er det Bagsidens naturlige opgave at muntre sig over det, når andre falder i i stor størrelse.

Her fra det redaktionelle glashus i Nobel-parken har vi nemlig haft udsigt til et par pænt store fejl, helt konkret i størrelsesordenen 8 til 40 cm.

8 cm

Mod nord var det universitetet selv, der kom til at skrive "AUDITORIE" i 8 cm høje bogstaver ved indgangen til Psykologis nye bygninger i Nobelparken. Selv om auditoriet er noget ganske specielt, ikke mindst fordi det har et udendørs-auditorium på taget, så hedder det jo i ubestemt ental "auditorium". Ligesom det hedder "et ministerium", "et sælarium" og "et studium". Så der var ingen vej uden om en tur med boremaskinen og nye rawlplugs.

Den samme fejl – om end kun i 6 cm høje bogstaver – findes i øvrigt på fronten af Arkitektskolen ud mod Nørreport.

40 cm

Mod syd ligger der et seminarium, som uddanner de lærere, der skal lære vore børn at stave. De ville gerne rekruttere nye studerende via et nyt netsted, som hedder www.blivlaerer.dk, og havde til lejligheden fabrikeret et stort facadebanner som reklame.

Men et dansk "æ" i en web-adresse ender som regel blot med en lakonisk fejlmeddelelse frem for håbefulde lærerrusser, og så måtte man også her få lavet et nyt banner med det mere internationale "ae".

Selv om det ikke var brugervenligt med æ'et, så tegner det nu godt for vore børns visdom, for seminarielærernes fejl var egentlig blot at være længere fremme end Bill Gates, rent teknisk.

Foto: Claus Haagenesen / Chilli Foto

Foto: slam

8 cm. Fra dansk talesprog ("auditorie") til latinsk arvegods ("auditorium").

Bruger man nyeste version af fx Netscape kan man uden problemer slå op på fx www.blivlaerer.dk eller www.arhus.dk. Bruger man derimod Internet Explorer – og det gør næsten alle – så skal man først tilføje et ekstra program fra www.idnnow.com, før man kan bruge danske bogstaver.

Magritte i banken

Andre steder fastholder man det dansk-internationale image på facaden. En tur i Musikhuset bør krydres med et kik over på Scandinavian Center Århus. Det kræver gode øjne at se bollen i bolle-å'et, men den er god nok.

Og i Nordeas afdeling på Store Torv faldt vi over et skilt, som er rettet til ikke-kunder. Angiveligt bliver man ikke kunde bare fordi man betaler banken penge for en ydelse. Og på den måde formår gebyrpolitikken at udfordre både filologi og filosofi.

slam

PS. Huskat: Den, der ikke laver fjel, laver for lidt.

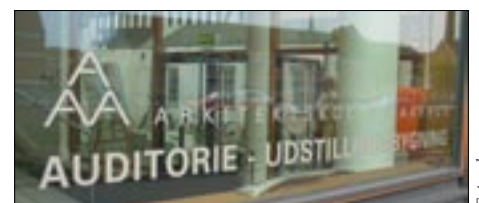

Foto: slam

6 cm. Nej, arkitekterne udstiller ikke auditorier, de udstiller stavfejl.

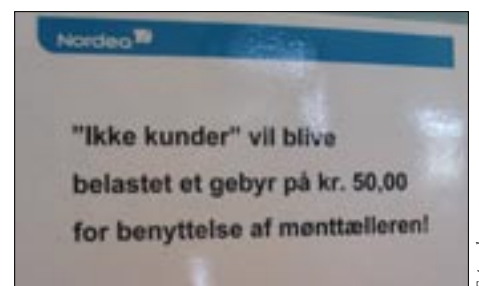

Foto: slam

Gebyrer er et tungt åg, indrømmer Nordea.